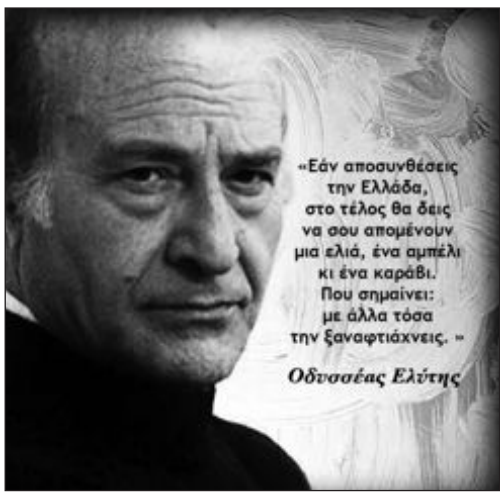

ΖΩΓΛΟΠΙΤΙΚΑ

Χρονικά

ΚΩΔΙΚΟΣ 4171

ΕΤΟΣ 19ο - ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 84 - ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2012

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΝΑ ΤΡΙΜΗΝΟ ΑΠΟ ΤΟ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΡΑΧΟΥΛΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΝΩΣΗ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΡΑΧΟΥΛΙΩΤΩΝ «Ο ΙΤΑΜΟΣ»

Εκδότης σύμφωνα με το Νόμο: ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΤΣΙΟΥΛΑΣ - Τηλ. 6976777462

Ο εφιαλτικός Νοέμβρης του 1943 Έρχονται οι Γερμανοί! Η καταφυγή στο Παλιοζωγλόπι

Το χωριό μας, όντας το τελευταίο στους πρόποδες των Αγράφων, και απέχοντας από την Καρδίτσα μόνο 17 χιλιόμετρα, αποτέλεσε κέντρο της Αντίστασης. Βοηθούσε σ' αυτό και η ασφάλεια που παρείχε η έλλειψη βατού αυτοκινητόδρομου, έτσι ώστε τα κατοχικά στρατεύματα να μην έχουν τη δυνατότητα αιφνιδιασμού των ανταρτών.

Γράφει ο
Λάμπρος
Γριβέλλας
lampgriv@gmail.com

Ήταν Νοέμβρης του 1943. Η γερμανική διοίκηση της Καρδίτσας είχε πάρει εντολή να βρει και να καταστρέψει το "αεροδρόμιο-φάντασμα" της Νευρόπολης και ακόμα να καταστρέψει τις βάσεις ανεφοδιασμού των ανταρτών, δηλαδή τα χωριά του δήμου Νευρόπολης. Έτσι άρχισε η μεγάλη γερμανική επιχείρηση. Το νέο διαδόθηκε σαν αστραπή και σκόρπισε τον πανικό στα χωριά που βρίσκονται στους πρόποδες

Συνέχεια στην 3η σελ.

Η οικονομική κρίση Μία ευκαιρία να ανασυνταχθούμε και να επαναπροσδιορίσουμε τις αξίες μας

Είναι γεγονός ότι βιώνουμε τη μεγαλύτερη κρίση των τελευταίων 60 χρόνων, κρίση της οποίας οι διαστάσεις και ο χρόνος είναι ακόμη στοιχεία απροσδιόριστα. Συζητήσεις επί συζητήσεων γίνονται για το πώς φθάσαμε ως εδώ και πώς θα βγούμε από τη δύσκολη αυτή κατάσταση. Συμπέρασμα: Βιώνουμε μιας νέας μορφής πόλεμο στον οποίο βρεθήκαμε όλοι απροετοίμαστοι. Αποτέλεσμα: Το άγχος, η απαισιοδοξία, η ανασφάλεια και η κατάθλιψη να κυριεύουν όλα τα νοικοκυριά.

Γράφει ο
Γιώργος Δ.
Κατσιούλας

Μάθαμε να ζούμε σε ένα πλασματικό και υπερπροστατευτικό κόσμο ευδαιμονισμού, στον οποίο είχαμε μόνο δικαιώματα και καθόλου υποχρεώσεις. Ζούσαμε σε μία καταναλωτική κοινωνία και περιμέναμε τα πάντα από το κράτος.

Συνέχεια στην 3η σελ.

Σ' αυτό
το
φύλλο

θα
διαβά-
σετε...

1. Λάμπρου Γριβέλλα: "Ο εφιαλτικός Νοέμβρης του 1943"... σελ. 1-3
2. Γιώργου Κατσιούλα: "Η οικονομική κρίση"1-3
3. Άγγελου Ζαχαρόπουλου: "Ελλάδα και Κοινή Αγορά"1-8
4. Βασίλη Καραγιάννη: "Τα μνημόσυνα άλλοτε και τώρα"1-4
5. Σούλα Τόσκα-Κάμπα: "Τραγούδια της Ξενιτιάς"2
6. Βασίλη Μαγόπουλου: "Πρωτότυπη διαμαρτυρία των Ιτάμων"4
7. Παναγιώτη Κατσιούλα: "Ο ξύλινος κούκος"5
8. Δρ Γεωργίου Ι. Ελευθερίου: "Φλεβικοί κίρσοι και ευρυαγγείες Κάτω άκρων"5
9. Λάμπρου Γριβέλλα: "Επαγγέλματα που χάθηκαν"6-7
10. "Αρχαία Ελληνικά ανέκδοτα"8
11. Πέτρου Σερ. Παπαζαρκάδα: "Ανατρέχοντας στο βαθύ παρελθόν"9
12. Κων/νου Γ. Νάκα: "Η ζωή στο χωριό τη δεκαετία του 1950"9
13. Θωμά Γ. Κίσινα: "Η βεντέτα"10
14. Βασίλη Καραγιάννη: "Ένα βαρέλι 500 οκάδων"10
15. "Ιωάννης Καποδίστριας: οι Έλληνες τον δολοφόνησαμε, οι Ελβετοί τον τιμούν"11
16. Ακούμε-κρίνουμε-προτείνουμε: "Επιστολή διαμαρτυρίας κατοίκων Ραχούλας", "Μεταφορά ελαφινά από την Πάρνηθα στον 'Ιταμο", Διο χρόνια Καλλικρατικός Δήμος Καρδίτσας", "Η γέφυρα της Καμάρας", "Η ύδρευση του Παλιοζωγλοπιού", "Πίνουμε καλό νερό"12
17. Κοινωνικά, Συνδρομές, Ανέκδοτα-αινίγματα, Ποιήματα, Διάφορα2

Ελλάδα και Κοινή Αγορά Πώς αποφεύχθηκε η επιβολή προενταξιακής φάσης. Δεν την απέφυγε η Ισπανία και η Πορτογαλία του Άγγελου Ζαχαρόπουλου Τ. Ανώτερου στελέχους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Λίγο μετά την έναρξη των διαπραγματεύσεων, οι Κοινοτικοί επισήμαναν την ανάγκη μιας προενταξιακής φάσης 4-5 ετών για να μπορέσει η χώρα μας να προετοιμάσει τη θεσμική, οργανωτική και τεχνική υποδομή που ήταν απαραίτητη για την εφαρμογή των πολύπλοκων μηχανισμών της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ). Μου έγινε ευθύς εξ αρχής αντιληπτό ότι το θέμα αυτό θα αποτελούσε ένα από τα σημαντικότερα της διαπραγματεύσεως του γεωργικού τομέα. Την προενταξιακή αυτή φάση έπρεπε οπωσδήποτε να την αποφύγουμε λόγω

των πολύ δυσμενών οικονομικών και πολιτικών επιπτώσεων που θα είχε για τη χώρα μας.

Εγκαιρώς, λοιπόν, συγκρότησα δύο ομάδες γλωσσομαθών και εμπειρών στελεχών, οι οποίες επισκέφθηκαν όλες τις χώρες μέλη και, αφού μελέτησαν επιτόπου πώς εφαρμόζονται οι

Συνέχεια στην 8η σελ.

ΤΑ ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ ΑΛΛΟΤΕ ΚΑΙ ΤΩΡΑ

Γράφει ο
Βασίλης Χρ.
Καραγιάννης

Το μνημόσυνο είναι θρησκευτική τελετή που γίνεται για την τιμή και μνήμη των νεκρών και για την ανάπαυση των ψυχών αυτών. Για τους ορθόδοξους χριστιανούς υπάρχει το έθιμο να μοιράζουν στα μνημόσυνα κόλλυβα, δηλαδή βρασμμένο σιτάρι, καρυκευμένο με καρύδια, σταφίδες, ζάχαρη και διάφορους άλλους ξερούς καρπούς μαζί με ειδικά ψωμάκια.

Τα μνημόσυνα, γίνονται από τους οικείους του νεκρού κατά τακτά χρονικά διαστήματα και κατά κανόνα την Κυριακή ή σπάνια το Σάββατο. Στο χωριό μας γίνονται στα σαράντα, στο χρόνο, στα τρία χρόνια και στην εκταφή.

Μικρό παιδί τότε, μαθητής στο σχολείο του χωριού μας, θυμάμαι ότι τα περισσότερα μνημόσυνα της χρονιάς γίνονταν στην φθινοπωρινή περίοδο. Φαίνεται πως η ελαιοσί-

α, η μάστιγα της εποχής εκείνης, θέριζε πολλούς ανθρώπους. Αλλά και το φθινόπωρο υπήρχαν πολλά αγαθά με τα οποία στόλιζαν την κανίστρα με το σιτάρι.

Το φθινόπωρο υπήρχε ακόμα λίγο σιτάρι στο αμπάρι μαζί με το σπόρο. Το φθινόπωρο υπήρχαν επίσης ρόδια γλυκά, εγχώριες σταφίδες, κυδώνια, μήλα και καρύδια απαραίτητα για να εμπλουτίσουν το σιτάρι. Μη ξεχνάμε ότι το φθινόπωρο ήταν έτοιμα και τα νέα κρασιά καθώς και το τσίπουρο.

Η προετοιμασία του μνημόσυνου άρχιζε μία ή δύο εβδομάδες πριν την τέλεση αυτού. Έπρεπε όλα να ετοιμασθούν στο σπίτι και αυτό απαιτούσε χρόνο. Πρώτη μέριμνα ήταν η ετοιμασία του σιταριού. Έπρεπε να καθαρισθεί με προσοχή από ξένα σώματα και αυτό απαιτούσε η γυναίκα που θα αναλάμβανε αυτή τη δουλειά να βλέπει καλά και να είναι προσεκτική. Μετά ακολουθούσε το στούμπισμα του σιταριού για να γίνει η αποφλοίωση αυτού. Έπρεπε να βρεθεί ο κατάλληλος στούμπος και το στουμπόξυλο. Πολλές φορές γίνονταν η αναζήτηση αυτού σε πολλά σπίτια με τη σχετική δυσκολία. Κατόπιν έβρεχαν το σιτάρι και μετά άρχιζε το κουπάνισμα, το οποίο έπαιρνε αρκετό χρόνο γιατί το σιτάρι ήταν μερικές οκά-

δες. Μετά άπλωναν το σιτάρι να στεγνώσει για να αποκολληθεί η φλούδα από το σπιρί. Τέλος το Σάββατο έπρεπε να βράσουν τα κόλλυβα σε μικρό καζανάκι το οποίο έπρεπε να ήταν φρεσκογανωμένα για αποφυγή δηλητηρίασης.

Το απόγευμα νεαρές γυναίκες ετοιμάζαν την κανίστρα με τα κόλλυβα. Δεν θυμάμαι εάν ήταν μία ή δύο. Έχω τη γνώμη χωρίς να είμαι βέβαιος ότι οι κανίστρες ήταν δύο. Μια για τους άνδρες και μια για τις γυναίκες οι οποίες έμεναν στον γυναικωνίτη και δεν έρχονταν σε επαφή με τους άνδρες, οι οποίοι μετά το τέλος της λειτουργίας συγκεντρώνονταν στο νάρθηκα ενώ οι γυναίκες έβγαιναν από την δυτική πόρτα.

Τα υλικά που χρησιμοποιούσαν για το φτιάξιμο της κανίστρας ή των κανιστρών ήταν λίγα στουμπισμένα στραγάλια καρύδια και λίγη ζάχαρη, τα οποία ανακάτευαν με το σιτάρι και κατόπιν το μίγμα αυτό το τοποθετούσαν στις κανίστρες δίνοντας το σχετικό σχήμα. Κατόπιν άρχιζε το εξωτερικό στόλισμα. Καθάριζαν γλυκά ρόδια, κυδώνια και μήλα τα οποία έκοβαν σε μικρές φέτες. Έρχιναν σ' όλη την επιφάνεια των κόλλυβων ρόδια και σταφίδες και κατόπιν τοποθετούσαν σε

Συνέχεια στην 4η σελ.

Έρχονται οι Γερμανοί!
Η καταφυγή στο Παλιοζωγλόπι

Συνέχεια από την 1η σελ.

των Αγράφων. Ήμουν τότε οχτώ χρονών παιδί, αλλά θυμούμαι καλά την ανησυχία και τη απόγνωση στα πρόσωπα των χωριανών. Βιαστικές συζητήσεις με τους γείτονες, τους συγγενείς, τους φίλους... Θα μας κάψουν οι Γερμανοί; Θα σκοτώσουν τους άνδρες ή θα τους πάρουν ομήρους; Τι θα γίνουν τα γυναικόπαιδα; Κανένας φυσικά δεν περίμενε απάντηση σε όλα αυτά. Όλων η σκέψη στρεφόταν προς το Παλιοζωγλόπι. Να πάνε τις οικογένειες στο Παλιοζωγλόπι, να στεγαστούν τα γυναικόπαιδα όπως όπως στις καλύβες και στα μισοερειπωμένα καλυβόσπιτα και οι άντρες να κρυφτούν στο πυκνό δάσος...

Ήταν μια μουντή φθινοπωρινή μέρα με κρύο και ψιλόβροχο. Βρομόκαιρος. Μια βδομάδα τώρα, ούτε βρέχει, ούτε σταματάει. Μας τρύπησε τα κόκκαλα η υγρασία...

Εκείνο το πρωινό ο πατέρας φόρτωσε στη φοράδα όλα τα χρειαζούμενα (κλινοσκεπάσματα, τρόφιμα κ.λ.π.), τι να πρωτοφορτώσει άλλωστε σ' ένα ζώο για την άγνωστη περιπέτεια που ξεκινούσαμε μέσα στο καταχείμωνο, και ξεκινήσαμε για το Παλιοζωγλόπι. Στο δρόμο συναντήσαμε και άλλους χωριανούς, που έβγαιναν βιαστικά από τα σπίτια τους και προχωρούσαν στην ίδια με μας κατεύθυνση.

Όταν βγήκαμε από το χωριό και περάσαμε το γεφύρι της Καμάρας, όσο έφτανε το μάτι, ο στενός ανηφορικός δρόμος φαινόταν μια ατέλειωτη μαύρη γραμμή. Μια φάλαγγα από ανθρώπους και ζώα, τόσο πυκνή, που έμοιαζε ακίνητη, ανηφόριζε αργά προς το Παλιοζωγλόπι. Εμένα και το μικρότερο αδερφό μου, για να μη βραχούμε και πουντιάσουμε, μας έβαλαν πανωσάμαρα στη φοράδα και μας σκέπασαν με μια μαντανία. Την αδερφή μας, που ήταν τριών ετών περίπου, την είχε ζαλικά η μάννα μας. Με το κεφάλι μισοσκεπασμένο παρατηρούσα τον κόσμο γύρω με παιδική περιέργεια.

Ένα αμέτρητο κομβόι από βαρυφορτωμένα ζώα, παιδιά πανωσάμαρα, κότες κρεμασμένες και ό,τι μπορεί κανείς να φανταστεί, κι ακολουθούσαν ανάκατα, κατσίκες, γουρούνια, αγελάδες, άνθρωποι... Αυτή την εποχή στο χωριό φιλοξενούνταν και πολλοί ξένοι από την Καρδίτσα και από άλλα μέρη και αρκετοί Εβραίοι, που δεν είχαν βέβαια δικά τους ζώα. Είδα πολλούς απ' αυτούς να ακολουθούν τη φάλαγγα αγκομαχώντας και φορτωμένοι ως τα' αυτιά.

Στο Παλιοζωγλόπι καταλύσαμε σ' ένα παλιό εγκαταλειμμένο από χρόνια σπίτι, που ανήκε στη μανιά Θεοδωρούλα του Ράφτη, γειτόνισσά μας. Το σπιτοκάλυβο είχε ένα δωμάτιο ισόγειο με χώμα, ασοβάτιστους πέτρινους τοίχους, που έμοιαζαν με ξερολιθιά, χωρίς τζάκι και ταβάνι, και ήταν σκεπασμένο, το πάλοι ποτέ, με πλάκες. Οι πλάκες με τα χρόνια είχαν ξεσύρει και το νερό της βροχής έτρεχε μέσα στο σπίτι απ' όλες τις μεριές. Εκεί στοιβαχτήκαμε τρεις ή τέσσερις οικογένειες- αν θυμάμαι καλά- και καθεμιά έστρωσε σε μια γωνιά και προσπαθούσε να αντιμετωπίσει τις σταλαγματιές με κατσαρόλες και ταψιά!

Η πρώτη βραδιά ήτα κόλαση! Το κρύο ανυπόφορο, χωρίς φωτιά, τα μικρά να τσιρίζουν όλη τη νύχτα και η βροχή να μπαίνει από παντού... Πού να κλείσεις μάτι! Τις επόμενες μέρες τα πράγματα βελτιώθηκαν κάπως. Μερικές οικογένειες μετακόμισαν σε άλλα καταλύματα και κάποιος ανέβηκε και διόρθωσε τις πλάκες της στέγης, ώστε να βγάζει έξω τουλάχιστο το περισσότερο νερό!

Τις επόμενες μέρες η βροχή σταμάτησε και, μαζί με τη μανιά μου, βγάζαμε τις γίδες στη βοσκή και φτάναμε μέχρι τα Πλατανάκια. Εκεί βρήκαμε πολλούς χωριανούς και αρκετούς ξένους, που είχαν καταφύγει σ' εκείνο το γούπατο, που προφυλαγόταν από παντού, για περισσότερη ασφάλεια. Άλλοι είχαν κάμει πρόχειρα τσαντήρια με ελατόμπατσες και μερικοί είχαν στήσει πάνω από το κεφάλι τους έναν τσίγκο για να προφυλάγονται από τη βροχή.

Μια από κείνες τις μέρες πήραμε όλοι - μικροί μεγάλοι- μια μεγάλη τρομάρα! Κάποιος διέδωσε ότι οι Γερμανοί βγήκαν στον Ίταμο! Όλοι οι χωριανοί, πανικόβλητοι, σκορπίστηκαν στα δάση. Τελικά αποδείχτηκε ότι η πληροφορία ήταν λανθασμένη ή φάρσα και όλοι επέστρεψαν στα καταλύματά τους.

Στο Παλιοζωγλόπι μέيناμε μέχρις ότου οι Γερμανοί, που στο μεταξύ είχαν κάψει τα χωριά της Νευρόπολης: Μπεζούλα, Νεοχώρι, Καρίτσα και Μπελοκομύτη και τα σπίτια της Νεραίδας, που στεγάζονταν οι Ιταλοί αιχμάλωτοι, αναχώρησαν από την περιοχή.

Υπάρχουν μερικά γεγονότα που σημαδεύουν με καυτό σίδηρο τη ζωή του ανθρώπου και αφήνουν τα κατάλοιπά τους εφ' όρου ζωής. Ένα από αυτά είναι και η φυγή στο Παλιοζωγλόπι, το Νοέμβρη του 1943.-

Η οικονομική κρίση
Μία ευκαιρία να ανασυνταχθούμε
και να επαναπροσδιορίσουμε τις αξίες μας

Συνέχεια από τη σελ. 1

κάτι που μας οδήγησε στον εφησυχασμό και στην αδράνεια.

Ταξιδεύαμε μ' ένα τραίνο που πήγαινε με μεγάλη ταχύτητα για να κατακτήσουμε στόχους απατηλούς. Δεν κοιτάζαμε τι συμβαίνει δίπλα μας γιατί δεν θέλαμε να δούμε την πραγματικότητα. Πιέζαμε τον καρβουνιάρη - ταϊστή να ρίξει κι άλλο κάρβουνο στη μηχανή. Το τραίνο πήγαινε με χίλια μέχρι που εκτροχιάστηκε, με αποτέλεσμα να βρεθούμε στο γκρεμό.

Προσγειωθήκαμε τόσο απότομα που όλοι πιστεύαμε ότι ζούσαμε ένα κακό όνειρο, έναν εφιάλη και ότι, όταν θα ξυπνούσαμε, θα βρίσκαμε τα πράγματα όπως ήταν πριν. Δυστυχώς δεν ήταν όνειρο, ήταν πραγματικότητα.

Ανατράπηκαν σχεδιασμοί ζωής, ακυρώθηκαν σπουδές, και φιλοδοξίες νέων ανθρώπων έγιναν στάχτη.

Πως λοιπόν θα καταφέρουμε να βγούμε από την κατάσταση αυτή;

Πρέπει να πάρουμε την κατάσταση στα χέρια μας. Να αντιδράσουμε, να τολμήσουμε και να ξετινάξουμε από πάνω μας την αδράνεια και την αδιαφορία. Δε μπορούμε να είμαστε θεατές σ' ένα έργο που άλλοι σκηνοθέτησαν και μας επέβαλαν να το δούμε. Είναι καιρός να ξαναβρούμε τις χαμένες αξίες μας και την αξιοπρέπειά μας. Να ξαναανακαλύψουμε τον εθελοντισμό, τον αλληλοσεβασμό και την ανθρωπιά μας. Να κάνουμε αυτό που περνάει από το χέρι μας έξω από τις πρακτικές της πολιτείας και να μη τα περιμένουμε όλα από την κρατική πρωτοβουλία.

Οι μικρές τοπικές κοινωνίες να γίνουν αυτάρκειες έτσι όπως ήταν πριν πενήντα χρόνια. Η οικιακή οικονομία μπορεί να βοηθήσει τις οικογένειες ώστε να τραφούν και να διαχειριστούν καλύτερα τα οικονομικά τους.

Μένουμε στο χωριό και αγοράζουμε παστεριωμένο γάλα για τα παιδιά μας, αγροτικά προϊόντα από πλανόδιους πωλητές, και ψωμί από τον περιφερόμενο φούρναρη. Μήπως πρέπει να καθαρίσουμε τα εγκαταλειμμένα χωράφια και τους κήπους μας που έγιναν βατιώνες για να καλλιεργήσουμε όσπρια, λαχανικά και τα δημητριακά της οικογένειας; Να ξεκρεμάσουμε από το κατώγι τη σκαφίδα και να ζυμώσουμε το δικό μας μυρωδάτο ψωμί; Να ζωντανέψουμε στα αγροτικά νοικοκυριά τους έρημους στάβλους με "ζωντανά", όπως κουνέλια, κότες, γίδες και μανάρια, εξασφαλίζοντας απαραίτητα είδη διατροφής;

Το κράτος, όπως το ξέραμε, πρέπει να το ξεχάσουμε. Η οικογένεια, η καρδιά της ελληνικής κοινωνίας, είναι αυτή που ενωμένη μπορεί να παίξει καθοριστικό ρόλο, ώστε να κρατήσει τα μέλη της όρθια και ζωντανά.

Η αλληλεγγύη και η συλλογικότητα μπορούν να λειτουργήσουν σαν μια ασπίδα στην κρίση, ώστε να αντιμετωπίσουμε με περισσότερη δύναμη όλα αυτά που βιώνουμε και όσα ενδεχομένως θα ακολουθήσουν.

Τελικά η οικονομική κρίση που βιώνουμε, μπορεί να γίνει μια ευκαιρία να ανασυνταχθούμε ως άτομα και κοινωνία και να επαναπροσδιορίσουμε τις αληθινές αξίες της ζωής μας.-

Τον παλιό εκείνο τον καιρό...

Εν Μοίρους τη 24η Ιουλίου 1911

Βαία, όταν ιγώ πήγα στου πουτάμ για να κουλυμπήσου κη σήδα να πέρνς νηρό μη τη φτσέλα ση λαχτάρση η καρδιάμ κη αλήθεια ση λέου.

Όταν ηγώ μάξηβα καναδυό τσιρένηα χουρτάρ στου ληκουστόμ, σήδα να μη κητάς απού αλάργα απού πήσου απού τη θημουινιά κη ση αγάπησα πουλή κι θέλου να ση παντρηφτού.

Μηθάβρηου στου παγγήρ θα πάου στην εκκλησιά, ηγό θα ήμη μη τάλα πηδιά απού κάτου απού την ακακία στου ηψουματάκ γηα να ση βλέπου που θα χουρέβς στου σηργιάν. Ση στέλνου τούτου του γράμμα μη τη γηάνινα κη δόστου να στου διαβάσουν.

Βαία, πρόσηχη να μη του μάθ η μανηάς κη του μαθ ούλου του χουριό. Αν μαγαπάς κησή κη θέλς να ση παντρηφτού, όταν ηγό γυρνάου απού τα πρόβατα μη του γάλα, μήα ξάλ ήληους, θα ήμη μπρουστά στη ρούγα απ του σπίτι κη κάνιμι ένα σηνηάλου μη του μαντήλ κη γο θα καταλάβου να του που στη μανιάμ να του πη στουν πατέραμ κη τη μάναμ.

Η μάναμ θα του πη στη γιάνινα να του πη στουν πατέρας κι άμα θηλής ου πατέρας κη σημφουνής μη τουν πατέραμ ηγό θα πάου στην καρδίτσα κη θα ση πάρου ένα σταβρό.

Γιώργος

Σ.Σ. Το γράμμα αυτό, που δημοσιεύεται χωρίς αλλαγή στην ορθογραφία του αρχικού κειμένου, μας το έστειλε πριν από μερικά χρόνια ο αείμνηστος Γιάννης Απ. Κατσιούλας και βρισκόταν στο Αρχείο της εφημερίδας.Για μια εποχή που τα παιδιά τα πάντρευαν οι γονείς χωρίς ρώτημα, το γράμμα μοιάζει ...παράτολομο!

ΠΡΩΤΟΤΥΠΗ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΩΝ ΙΤΑΜΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΒΟΛΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟ 1907*

Γράφει ο
**Βασίλης Ν.
Μαγόπουλος**

Η πρωτοφανής και ατέλειωτη φορολογική επιδρομή που βιώνει ο λαός μας, μετά την επιβολή των επαισχυντων μνημονίων δεν έχει προηγούμενο. Η αναληγσία και η εκδικητική τακτική των Ευρωπαίων, σε συνδυασμό με Έλληνες πολιτικούς κατώτερους των περιστάσεων, ανίκανους να χειριστούν την κρίση που οι ίδιοι δημιούργησαν, οδηγεί το λαό μας στην εξαθλίωση, στην απελπισία, στην απόγνωση. Τις κρίσιμες αυτές στιγμές είναι αναγκαίο να ξαναδούμε προσεκτικά και να επαναφέρουμε στην καθημερινότητά μας τον κώδικα αξιών και συμπεριφοράς, τον οποίο οι παλαιότεροι γνωρίζουμε πολύ καλά, αλλά τον απεμπολήσαμε στο όνομα μιας επίπλαστης υλικής ευημερίας. Η επιδίωξη της ατομικής ευδαιμονίας με κάθε μέσο και η μίμηση ξένων προτύπων και συμπεριφορών, μας έκαναν να χάσουμε την ανθρωπιά μας, να κλειστούμε στον εαυτό μας και να μην ενδιαφερόμαστε για τον άνθρωπο της διπλανής πόρτας. Είναι ανάγκη λοιπόν να αναθεωρήσουμε άμεσα τη στάση μας και τη συμπεριφορά μας προς τον περίγυρό μας, προς τους ανθρώπους που συναναστρεφόμαστε και εκτιμούμε. Πρέπει να επαναφέρουμε στην καθημερινή μας πρακτική αξίες και έννοιες που χαρακτηρίζουν τον ΑΝΘΡΩΠΟ, όπως είναι η αγάπη, η φιλία, η ειλικρίνεια, η τιμιότητα, η σεμνότητα, η εργατικότητα, η αγωνιστικότητα, η αλληλεγγύη και ο αλληλοσεβασμός. Με τον τρόπο αυτό θα γίνουμε περισσότερο επικοινωνιακοί και ο καθένας μας θα αποκτήσει την ψυχολογική στήριξη που απαιτείται, για να μπορέσουμε να αντισταθούμε στη λαίλαπα των νέων μέτρων, να αντέξουμε στις δυσκολίες που μας περιμένουν και η ζωή μας να αποκτήσει ενδιαφέρον και προοπτική.

Μετά την εκτενή εισαγωγή τη σχετική με την σημερινή ελληνική πραγματικότητα θα αναφερθούμε στην πρωτότυπη και πολιτισμένη διαμαρτυρία των κατοίκων του παλαιού Δήμου Ιτάμου, η οποία δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα του Βόλου "Πανθεσσαλική" στις 9/1/1907. Εκδότης της εφημερίδας αυτής ήταν ο Δικηγόρος του Βόλου **Τριανταφυλλίδης Σοφοκλής**, μια προσωπικότητα περιωπής για την εποχή του και ακλόνητος συμπαράστατης των Θεσσαλών κολίγων. Ένα χρόνο νωρίτερα, δηλαδή το 1906 είχε εκδώσει ένα σπουδαίο βιβλίο με τίτλο "**Οι κολίγοι της Θεσσαλίας**", το οποίο αποτέλεσε ένα μανιφέστο υπέρ των φτωχών αγροτών και άκρως αποκαλυπτικό για την συμπεριφορά των τσιφλικάδων.

Το άρθρο είχε σταλεί από Καρδίτσιωτη συνεργάτη της εφημερίδας, του οποίου το όνομα δεν αναφέρεται και ο Τριανταφυλλίδης το δημοσίευσε ολόκληρο, αφού καταχώρησε ένα δικό του εισαγωγικό σημείωμα περί φορολογίας, επαινετικό για το λαό της Καρδίτσας. Στη συνέχεια δημοσιεύουμε ολόκληρο το σχετικό κείμενο για να διαπιστώσει ο αναγνώστης τον τρόπο διαμαρτυρίας των Καρδίτσιωτών πριν από 105 χρόνια.

**Σοφοκλής
Τριανταφυλλίδης**

Α' "Διαμαρτυρία φορολογουμένων.

Πολλάκις πολλάι διαμαρτυρίαι φορολογουμένων εκ των άλλων νομών ακούονται. Δεν είναι όμως και όλαι αι διαμαρτυρίαι αύται αληθείς και δίκαιοι, αλλ' εκ συνηθείας ή διά το παραμικρόν γίνονται.

Διά τους φορολογουμένους του νομού Καρδίτσης η διαμαρτυρία υπήρξε πάντοτε άγνωστόν τι. Ο λαός της Καρδίτσης ουδέποτε μέχρι τούδε διεμαρτυρήθη διά την επιβουλὴν οιωνδήποτε φόρων, αλλά καλοπληρώνει τας προς το Δημόσιον υποχρεώσεις του, ἄς ἐδιδάχθη, ὅτι το ὕψιστον καθήκον παντός πολίτου είναι να συντρέχη τας ἐκάστοτε Κυβερνήσεις, διά της προθυμίας περί την πληρωμὴν των φόρων, ὥστε να μη παρέχωνται δυσκολαί εις την εν γένει λειτουργίαν της Πολιτείας.

Αλλ' ἐνὺ ἔχει ριζωθῇ εις τας καρδίας του λαοῦ τούτου η συναίσθησις του υψηλοῦ τούτου καθήκοντός του αποδεικνύεται, ὅτι αὐτός ο λαός δεν ἀνέχεται να ἀδικείται φορολογούμενος υπερόγκως ἢ δυσαναλόγως, και ὅτι εν τοιαύτῃ περιπτώσει γνωρίζει να διατυπώνει ἀνευ θορύβων και λίαν ευσχήμως τας προς τας αρχὰς διαμαρτυρίας του διά πάσαν ἀδικον φορολογίαν του.

Β' Οι Ιτάμιοι διαμαρτυρόμενοι διά τον φόρον των αμπελῶν και των αροτριώντων κτηνῶν.

Εἰς εὐσχημον και δικαίαν διαμαρτυρίαν προέβησαν την περασμένην Τετάρτην οι Δημόται του Δήμου Ιτάμου. Εξ ἐκάστου των εννέα χωρίων του Ιτάμου κατήλθον ἐπὶτήδες ἀπεσταλμένοι ἀνά 10-15 χωρικοί και οὕτω συγκεντρωθέντες περί τους 150 μετέβησαν εις την ενταῦθα Νομαρχίαν και ἀφοῦ προφορικῶς ἀνέπτυξαν τα αιτήματά των υπέβαλον και αναφοράν διά του κ. Νομάρχου προς την Κυβέρνησιν περί των ἐξῆς.

Αφ' ἐνός μεν ἐζήτησαν την ἀπαλλαγὴν των ἀπὸ του φόρου των αμπελῶν του 1905, διότι κατὰ το ἔτος τούτο κατεστράφησαν τελείως οι ἀμπελοὶ των. Εὐνὺ δε κατὰ το παρελθόν ἔτος μετὰ βεβαίωσιν της τοιαύτης καταστροφῆς διετάχθη η ἀναστολὴ της εἰσπράξεως του φόρου των αμπελῶν, τῶρα ἀναζητεῖται ο φόρος οὗτος και μάλιστα μετὰ των παρεπομένων προσθέτων και τόκων, εις τρόπον, ὥστε συμπιπτούσης και της πληρωμῆς τῶσων ἄλλων φόρων κατὰ την εποχὴν ταύτην, να ζητῶνται παρ' ἐνός ἐκάστου 200-300 δραχμαί, τας οποίας ἀδυνατοῦσι να πληρῶσωσιν. Αφ' ἐτέρου δε διεμαρτυρήθησαν κατὰ της αὐξήσεως του δημοτικού φόρου των αροτριώντων κτηνῶν κατὰ 10 δρχ., ἐνὺ ο Δήμος των είναι ορεινός και ἐλάχιστα είναι τα εκ της γεωργίας ἐσοδά των.

Ο κ. Νομάρχης πάνν ευγενῶς δεχθεὶς τους Ιταμίους, εβεβαίωσεν αὐτούς, ὅτι διά μεν τον φόρον των αμπελῶν θα κάμη τας δεούσας συστάσεις προς την Σεβαστὴν Κυβέρνησιν, προς ἣν θα υποβάλῃ και την του φόρου των αροτριώντων. Εβεβαίωσεν ὅμως, ὅτι αὕτη ἐγένετο η ἐπιμονή του Δημάρχου των κ. **Γεωργίου Ζωγλοπίτου**, ὅστις διά ψηφισμάτων και αναφορῶν του ἀπήτησε να αὐξηθῇ ο φόρος των αροτριώντων κατὰ 10 δρχ., βεβαιώνων ὅτι οι Ιτάμιοι δύνανται να πληρῶσωσι τούτον. Εν τούτοις θα φροντίσῃ ο κύριος Νομάρχης να ἐλαττωθῇ και ο φόρος οὗτος.

Μετὰ τας διαβεβαιώσεις ταύτας του κυρίου Νομάρχου οι Ιτάμιοι διευθύνθησαν εις το Ταμεῖον, ὅπου ο κύριος Ταμίας υπεσχέθη να μη βιάσῃ αὐτούς εις την πληρωμὴν του φόρου των αμπελῶν, μέχρις οὗ ἀποφανθῇ η Κυβέρνησις, ἥτις πάντως θα διατάξῃ την ἀπαλλαγὴν των. Οι Ιτάμιοι πολὺ ἐπηνέθησαν διά την αὐτόβουλον και εὐσχημον διαμαρτυρίαν των ταύτην."

*Ο Βασίλης Μαγόπουλος είναι Δάσκαλος-Ερευνητής της Τοπικής Ιστορίας με πολλά συγγράμματα στο ενεργητικό του.

κανονικές σειρές εναλλάξ μια σειρά μήλα και μία κυδωνία. Έτσι η κανίστρα έπαιρνε μια εντυπωσιακή και ελκυστική εμφάνιση.

Στην εκκλησία μαζί με το σιτάρι μοίραζαν και ψωμάκια. Για το σκοπό αυτό αγοράζαν από την Καρδίτσα 4-5 φραντζόλες τις οποίες έκοβαν σε μικρές φέτες και τις τοποθετούσαν σε τρουβάδια. Τα ψωμάκια αυτά τα έλεγαν σιμώνια.

Το πρόσφορο για τη θεία λειτουργία έπρεπε να προέρχεται από το σπίτι που έκανε το μνημόσυνο. Αυτό έπρεπε να ετοιμασθεί με κάποια τελετουργία. Η γυναίκα που θα ζύμωνε τα πρόσφορα έπρεπε να είναι καθαρή από πάσης άποψης και κατά κανόνα γεροντικής ηλικίας. Κατόπιν έπρεπε να ψηθούν στη γάστρα με μεγάλη προσοχή και φροντίδα για να μην πάρουν, καούν. Επίσης έπρεπε να προσκομισθεί λάδι για το άναμμα των καντηλιών, κρασί για τη θεία λειτουργία και θυμίαμα.

Το σπίτι έπρεπε και αυτό να ετοιμασθεί κατάλληλα για να υποδεχθεί μουσafirαίους μετά την τέλεση του μνημοσύνου και την διανομή των κόλλυβων. Καλούσαν στο σπίτι για καφέ και πολλές φορές και για γεύμα, τον παπά, τον ψάλτη, τους στενούς συγγενείς και σημαίνοντα πρόσωπα του χωριού, όπως το δάσκαλο. Πάντως οι καλεσμένοι ήσαν γύρω στα δέκα περίπου άτομα και όλοι άνδρες. Φρόντιζαν επίσης να ειδοποιήσουν όλους τους συγγενείς για να παρευρεθούν στην τέλεση του μνημοσύνου.

Την Κυριακή πρωί - πρωί, πήγαιναν στην εκκλησία τα κόλλυβα, τα ψωμάκια, κεριά για μοίρασμα και λαμπάδες για τη λειτουργία. Το λάδι, το κρασί, τα πρόσφορα και το θυμίαμα τα πήγαιναν στην εκκλησία στον εσπερινό του Σάββατου. Οι οικείοι, οι συγγενείς και οι γείτονες έπρεπε να βρίσκονται νωρίς στην εκκλησία.

Στα μέσα της λειτουργίας ένας άνδρας και μια γυναίκα συγγενείς του νεκρού μοίραζαν τα κεριά αντίστοιχα σε άνδρες και γυναίκες. Κατά την τέλεση του μνημοσύνου τα κόλλυβα τοποθετούνταν πάνω σ' ένα μικρό τραπέζι και οι τρουβάδες με τα ψωμάκια κάτω απ' αυτό. Τα κεράκια άναβαν όλα, η εκκλησία φεγγοβολούσε και οι συγγενείς με τους οικείους περιστοιχίζαν το τραπέζακι και μια άκρα σιωπή απλώνονταν και μόνο η φωνή του ιερέα και των ψαλτών ακούγονταν. Όλοι οι εκκλησιαζόμενοι όρθιοι και με κατάνυξη παρακολουθούσαν την επιμνημόσυνη δέηση και όταν χρειαζόνταν έλεγαν τη λέξη "σχωρημένος".

Μετά τη θεία λειτουργία οι άνδρες και τα παιδιά του σχολείου κάθονταν στα πεζούλια του νάρθηκα περιμένοντας την κανίστρα με τα κόλλυβα. Ένας άνδρας βαστάζοντας την κανίστρα στα χέρια μοίραζε τα κόλλυβα με ένα πιατάκι και τα έβαζε σ' ένα μαντήλι που κρατούσαμε και ο άλλος με τον τρουβά στον ώμο μοίραζε τα ψωμάκια. Στο μοίρασμα προηγούνταν οι μεγάλοι και μετά είχαν σειρά τα σχολειάροπαιδα. Μας άρεσαν τα σιμώνια που ήταν από άσπρο, αφράτο σιπαρένιο ψωμί του φούρνου. Πολλές φορές ζητούσαμε και δεύτερο αλλά ο διανομέας μας κοίταζε με παγερό, βλοσυρό μάτι που μας τρόμαζε και μας αποθάρρυνε.

Τα κόλλυβα και τα ψωμάκια στις γυναίκες τα μοίραζαν γυναίκες από το σόι του νεκρού.

Στο σπίτι του νεκρού ακολουθούσε καφές και γεύμα. Έτσι γίνονταν στα παιδικά μου χρόνια τα μνημόσυνα. Και μη νομίζει κανείς ότι ήταν φθηνά μια που τα περισσότερα υλικά ήταν από την παραγωγή. Η αγορά των ψωμιών, ο καφές, τα κεράκια, το λάδι και η ζάχαρη, πανάκριβα όλα αυτά απαι-

ΤΑ ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ ΑΛΛΟΤΕ ΚΑΙ ΤΩΡΑ

Συνέχεια από τη σελ. 1

τούσαν ένα χρηματικό ποσό που δυσκολευόνταν το σπίτι να τα εξοικονομήσει, λαμβάνοντας υπ' όψη ότι ένα γυναικείο μεροκάματο, σπάνια να βρεθεί, είχε 25 δρχ. ή ένα φόρτωμα γουμαρόξυλα είχε περίπου 25-30 δρχ. Το ψωμί τότε είχε 8 δρχ., η ζάχαρη 20 και το λάδι 25 δρχ. η οκά. Πέρα αυτών το σπίτι αναστατώνονταν πλέον της μιας εβδομάδας. Μαζί με τ' άλλα έξοδα πρέπει να υπολογίσουμε την αμοιβή του ψάλτη, του παπά και την προσφορά στην εκκλησία.

Έτσι περίπου γίνονταν τα μνημόσυνα στην παιδική μου ηλικία, όπως τα θυμάμαι σε μια εποχή που κυριαρχούσε η φτώχεια, η ανέχεια, η κακομοιριά και η μιζέρια. Μια εποχή που χάθηκε μια για πάντα στα ερείπια του χρόνου.

Ερχόμαστε τώρα, στο σήμερα, σε μια άλλη διαφορετική εποχή που δεν έχει καμιά σύγκριση με το παρελθόν. Μια εποχή που προς το παρόν τουλάχιστον τα αγαθά πλεονάζουν και οι αποστάσεις έχουν μηδενιστεί. Μια άλλη πολύ διαφορετική εποχή που στη ζωή μας μπήκε για τα καλά το κινητό τηλέφωνο. Αυτό τα λέει όλα.

Σήμερα τα μνημόσυνα για να γίνουν χρειάζονται μόνο ένα σεβαστό χρηματικό ποσό. Τα άλλα τα αναλαμβάνουν άλλοι να τα διεκπεραιώσουν.

Ο δίσκος με το σιτάρι γίνεται στο ζαχαροπλαστείο, το οποίο αναλαμβάνει να τον φέρει στην εκκλησία την ώρα που πρέπει. Τα πρόσφορα τα ψωμάκια και τα βουτήματα τα αναλαμβάνει ο φούρνος. Τις τυρόπιτες και τις λαχανόπιτες τα τυροπιτάδικα. Το φαγητό το ετοιμάζει και το σερβίρει ειδικό φαγάδικο που λέγεται κέτερινγκ και τον καφέ κάποιο καφενείο κοντά στην εκκλησία. Την δε αναγγελία του μνημόσυνου, η τοπική εφημερίδα. Έτσι με το τηλέφωνο κλείνονται οι παραγγελίες και την Κυριακή το πρωί τα πάντα είναι έτοιμα.

Την Κυριακή συγγενείς, φίλοι και συγχωριανοί τιμούν με την παρουσία τους στην εκκλησία τη μνήμη του νεκρού. Στο τέλος της εκκλησίας ο ιερέας ανακοινώνει στους πιστούς το καφενείο που θα δοθεί ο καφές. Σε ειδικό διαμορφωμένο χώρο έξω του χώρου της εκκλησίας μοιράζονται τα κόλλυβα σε ειδικά πλαστικά κυπελλάκια με το ψωμάκι, το κουταλάκι και τη χαρτοπετσέτα. Η προσφορά γίνεται με τάξη και τον επιβαλλόμενο στην περίπτωση αυτή σεβασμό. Κατόπιν ο κόσμος κατευθύνεται στο καφενείο για να πάρει τον καφέ. Εκεί τα πάντα είναι έτοιμα. Τα βουτήγματα και οι πίτες είναι πάνω στο τραπέζι. Ο σερβιτόρος προσφέρει καφέ ή αναψυκτικά. Εάν δοθεί και φαγητό στο τραπέζι είναι στρωμένα μαχαίροπύρουνα για να γνωρίζουν οι επισκέπτες ότι μετά τον καφέ ακολουθεί και γεύμα. Και πράγματι αρχίζουν τα γκαρσόνια να σερβίρουν ψωμί, σαλάτες, κρασί και πιάτα με φαγητό. Ο ιερέας του χωριού, ο οποίος βρίσκεται και αυτός στο χώρο αυτόν ευλογεί την βρώση και την πόση πριν από το γεύμα. Μετά το γεύμα ακολουθεί η αναχώρηση των παρευρισκομένων, αφού πρώτα επισκεφθούν τους οικείους οι οποίοι βρίσκονται σε ειδικό τραπέζι και τους συλληπθούν για το χαμό του προσφιλούς προσώπου.

Στα σημερινά μνημόσυνα το σπίτι φυσικά δεν αναστατώνεται και κανένας δεν κουράζεται μόνο το πορτοφόλι αδειάζει κάπως. Όσο για σύγκριση της μιας εποχής με την άλλη, της παλιάς με τη νέα καμιά σύγκριση δεν γίνεται.

Ο ξύλινος κούκος

Γράφει ο
Παναγιώτης
Κατσιούλας

Φέτος η ανηψιά μου Αγγελική μου έκαμε δώρο έναν ξύλινο κούκο που τον έφερε από την Αμερική, που είχε πάει να ιδεί τις κόρες της. Θείε, μου είπε, εσένα που είσαι βλάχος, σου έφερα τον ξύλινο κούκο για να θυμάσαι τα παιδικά σου χρόνια.

Ο κούκος ήταν συσκευασμένος σε χάρτινο κουτί και, επειδή οι οδηγίες συναρμολόγησης ήταν στα αγγλικά, χρειάστηκα τη βοήθεια της μικρής εγγονής μου Δήμητρας. Σε λίγα λεπτά ο κούκος ήταν έτοιμος και τον κρεμάσαμε στον τοίχο.

Το πρώτο λάλημά του ήταν ένδεκα φορές. Εκείνο το λάλημα με έφερε πολλά χρόνια πίσω. Στον καιρό που ήμασταν μικρά παιδιά και η μάνα μάς ξυπνούσε πολύ πρωί και μας έδινε από μια φέτα μπομπότα, που δεν κατέβαινε με τίποτα, για να μη μας κουμπώσει ο κούκος! Ήταν ένα παλιό τουρκικό έθιμο που μας κόλλησε κι εμάς ύστερα από τετρακόσια χρόνια σκλαβιάς.

Στο Ζωγρί που μέναμε, στην κορυφή του κτήματος του πατέρα μου, ήταν μια πανύψηλη βελανιδιά. Την άνοιξη, όταν έρχονταν ο κούκος, εκεί στεκόταν και πρωτολαλούσε. Το λάλημα του κούκου είναι το σύνθημα του ερχομού της άνοιξης. Οι βλάχοι σβήνουν τη φωτιά, πετούν τις κάπες, χωρίζουν τα στέρφα πρόβατα από τα γαλάρια και αρχίζουν την παραγωγή γάλατος, τυριού και βούτυρου, ενώ ελαφρύνουν τα πρόβατα από το μαλλί στα πόδια και την ουρά. Οι γεωργοί πιάνουν το αλέτρι και την τσάπα για να φυτέψουν καλαμπόκι, σουσάμι, ρεβύθια, κουκιά, φακές και βαμβάκι.

Ο κούκος είναι και προφητικό πτηνό. Αν κατά το γιόμα ο κούκος δεν λαλεί ως συνήθως, αλλά με περίεργο τρόπο, που οι βλάχοι τον αναγνωρίζουν, τότε παίρνουν μαζί και την κάπα τους γιατί το απόγευμα θα ακολουθήσει καταιγίδα ή χαλάζι!

Όταν ήμουν μικρός και μέναμε στο Ζωγρί, όλη την άνοιξη έψαχνα και εύρισκα φωλιές πουλιών, από κοτσύφια, τσίχλες, φάσες, τριγόνια, ακόμα και τσιώνια. Μια μέρα βρήκα μια φωλιά από τσιώνια και μέσα ήταν ένα μεγάλο πουλί. Τέτοιο πράγμα δεν ξαναείδα και έσπευσα να ρωτήσω τον παππού μου. Εκείνος μου είπε ότι αυτό το πουλί είναι κούκος. Ο κούκος δεν κάνει δική του φωλιά και γεννάει το αυγό του σε ξένη φωλιά. Εγώ, όταν ήμουν εύκαιρος, πήγαινα κοντά στη φωλιά και παρακολουθούσα κρυμμένος στους θάμνους. Πήγαιναν τα τσιώνια και τον τάζαν τον κούκο, τότε το ένα και τότε το άλλο. Πού να χορτάσει όμως αυτός! Στο μεταξύ είδα ότι το ζευγάρι των κούκων παρακολουθούσε τη φωλιά και, όταν ο ένας έβλεπε ότι τα τσιώνια απομακρύνονταν, έδινε σύνθημα στον άλλο και μαζί κατέβαιναν στη φωλιά και τάζαν το παιδί τους. Όταν ο κούκος ήταν έτοιμος να πετάξει, τα τσιώνια είχαν εξαφανιστεί.

Αυτή η ιδιομορφία του κούκου επέσυρε το ενδιαφέρον των ερευνητών που ασχολούνται με τα πουλιά. Ένα ζευγάρι Γιαπωνέζων τοποθέτησε μικροκάμερες σε φωλιές που φιλοξενούσαν το αυγό του κούκου. Έτσι έκαμαν δυο σημαντικές παρατηρήσεις: Στην πρώτη παρατήρησαν πως, όταν ο κούκος γέννησε το αυγό του, στη φωλιά προϋπήρχαν πέντε αυγά. Φεύγοντας ο κούκος πήρε το ένα και το πέταξε, προφανώς για να μην υποπτευθούν τα τσιώνια ότι τα αυγά αυξήθηκαν! Όταν επέστρεψε η κάτοχος της φωλιάς άρχισε να ανακατεύει με το ράμφος της τα αυγά. Σαν έφτασε στο αυγό του κούκου, το κοίταζε, μια από δω, μια από κει με περιέργεια, αλλά στο τέλος το αποδέχτηκε. Στη δεύτερη περίπτωση, όταν εκκολάφθηκαν τα αυγά και βγήκαν τα πουλιά, ο κούκος μεγάλωνε με γρήγορους ρυθμούς και πετούσε έξω ένα ένα τα μικρότερα πουλιά, έτσι που στο τέλος έμεινε μόνος. Έτσι βγήκε και η γνωστή παροιμία: " Έμεινε μόνος, σαν τον κούκο".

Για τον κούκο έχουν γραφεί πολλά, αλλά το πιο ωραίο είναι το δημοτικό τραγούδι: "Το λεν' οι κούκοι στα βουνά κι οι πέρδικες στα πλάγια...".

Τελευταία ο κούκος πάει να εξαφανιστεί. Αυτό ίσως να οφείλεται στο ότι τα πουλιά έγιναν πιο έξυπνα και εμποδίζουν την αναπαραγωγή του ή μπορεί

να έχει σχέση και με τη εξαφάνιση των βλάχων, να του έλειψαν τα κυπροκούδουνα, τα βελάσματα των αρνιών και των κατσικιών, τα γαυγίσματα των σκυλιών και τα τραγούδια των τσοπάνηδων με τη φλογέρα!

Τώρα στα γεράματα μου έρχονται όλες αυτές οι αναμνήσεις και με αναζωογονούν. Τα παιδιά μου έχουν τις δουλειές τους, τα εγγόνια μου έχουν μεγαλώσει και έτσι έμεινα εγώ, η γυναίκα μου και ο ξύλινος κούκος! Κάτι είναι κι αυτό. Με το λάλημά του με βγάζει από το λήθαργο των γηρατειών και μου υπενθυμίζει ότι υπάρχω.-

Σ.Σ. Αγαπητέ μου Παναγιώτη, μην περιμένεις ν' ακούσεις πραγματικό κούκο στην Αθήνα. Κάμε τον κόπο ν' ανεβείς την άνοιξη ως τον Ίταμο κι εκεί θα βαρεθείς να τον ακούς ολημερίς!

ΠΡΟΣΕΧΟΥΜΕ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΜΑΣ

Φλεβικοί κίρσοι και ευρυαγγείες κάτω άκρων

Τι τις προκαλεί, πώς να προφυλαχθείτε

και πώς να τις αντιμετωπίσετε

Του Δρ. Γεωργίου Ι. Ελευθερίου,

Αγγειοχειρουργού, MD,Ph. D,

Διδάκτορα Πανεπιστημίου Αθηνών,

Αν. Διευθυντή Νοσοκομείου Metropolitan*

Οι κίρσοι των κάτω άκρων αποτελούν μία από τις πιο συχνές παθήσεις του φλεβικού συστήματος, καθώς το 50% των ανθρώπων άνω των 50 ετών πάσχει από τη συγκεκριμένη πάθηση. Εμφανίζεται πέντε φορές συχνότερα στις γυναίκες απ' ότι στους άνδρες, λόγω του ορμονικού περιβάλλοντος, ενώ το πρόβλημα επιδεινώνεται πολύ από τις εγκυμοσύνες, όπου, λόγω της ανάπτυξης του εμβρύου, οι φλέβες των ποδιών που περνούν από την κοιλιακή χώρα, πιέζονται, εμποδίζοντας ακόμα περισσότερο τη φλεβική λειτουργία. Επιπλέον, δραστηριότητες, όπως η ηλιοθεραπεία, σολάριουμ ή σάουνα, στις οποίες επιδιόδετα περισσότερο το γυναικείο φύλο, επηρεάζουν αρνητικά τη φυσιολογική φλεβική λειτουργία. Το 40% των γυναικών έχουν κίρσους ή ευρυαγγείες κάποιας μορφής.

Οι κίρσοι είναι διογκωμένες φλέβες σκούρου μπλε χρώματος κάτω από την επιφάνεια του δέρματος και συχνά έχουν ελικοειδή πορεία. Αντίθετα οι ευρυαγγείες είναι λεπτά τριχοειδή αγγεία μπλε, κόκκινου ή βυσσινί χρώματος.

Η αύξηση της ηλικίας, το φύλο, η κληρονομικότητα, η εγκυμοσύνη, η παχυσαρκία, η παρατεταμένη ορθοστασία, η καθιστική ζωή, η χρόνια φλεβική ανεπάρκεια και προηγούμενες φλεβικές θρομβώσεις αποτελούν παράγοντες που αυξάνουν την πιθανότητα εμφάνισης της νόσου.

Φυσιολογικά, οι φλέβες μας έχουν μέσα βαλβίδες που κλείνουν για να μην αφήνουν το αίμα να παλινδρομεί λόγω της βαρύτητας, όταν είμαστε όρθιοι. Εάν αυτές οι βαλβίδες δεν κλείνουν επαρκώς και γενικά δεν λειτουργούν καλά, τότε το αίμα παλινδρομεί και λιμνάζει λόγω της βαρύτητας, με αποτέλεσμα να προκαλείται το πρόβλημα της φλεβικής ανεπάρκειας, που εκδηλώνεται με τη δημιουργία κίρσων.

Τα στάδια ανάπτυξης της πάθησης της φλεβικής ανεπάρκειας κυμαίνονται από το 1 ως το 6 ανάλογα με τη συμπτωματολογία και το βαθμό σοβαρότητας της πάθησης σε καθένα από αυτά. Τα συμπτώματα είναι πόνος, κάψιμο, αιμωδίες, καυσalgίες, φαγούρα, πρήξιμο και τέλος φλεβικά έλκη. Τα συμπτώματα γίνονται πιο έντονα με την αύξηση της θερμοκρασίας και στο τέλος της ημέρας.

Οι επιπλοκές είναι αλλοιώσεις του δέρματος, φλεβικά έλκη στην έσω επιφάνεια των κάτω άκρων και τέλος, φλεβικές θρομβώσεις. Η διάγνωση γίνεται εύκολα με την κλινική εξέταση και η αξιολόγηση γίνεται με την εξέταση με υπερήχους αγγείων.

Η θεραπεία της πάθησης πρέπει να εξατομικεύεται και για τα πρώτα στάδια είναι συντηρητική και φαρμακευτική αγωγή, αποφυγή ορθοστασίας και ζέστης, κυρίως όμως αποτελείται από τη χρήση ελαστικών καλτσών διαβαθμισμένης συμπίεσης. Ωστόσο η συντηρητική αντιμετώπιση δεν θεραπεύει με οριστικό τρόπο. Οι πολύ μικροί κίρσοι και οι ευρυαγγείες μπορούν να αντιμετωπισθούν με τοπική εκτομή, σκληροθεραπεία, δηλαδή τοπική έγχυση φαρμάκου μέσα στο αυλό των φλεβών, καθώς και με τη χρήση λέιζερ. Επειδή η σκληροθεραπεία έχει καλύτερα και ταχύτερα αισθητικά αποτελέσματα με χαμηλότερο κόστος, η χρήση των λέιζερ έχει περιοριστεί αρκετά.

Σε σοβαρότερες και πιο προχωρημένες καταστάσεις οι κίρσοι μπορούν να αφαιρεθούν χειρουργικά από πολύ μικρές τομές. Όταν η μείζον σαφηνής (Σ.Σ. Ξεκάθαρη, χωρίς αμφιβολία) φλέβα δεν λειτουργεί φυσιολογικά, τότε σε πολλές περιπτώσεις η θεραπεία μπορεί να γίνει με μια σχετικά νέα τεχνική, καθώς επίσης και με τη χρήση λέιζερ. Τέλος, οι κίρσοι αντιμετωπίζονται με τη κλασική χειρουργική θεραπεία κατά τη διάρκεια της οποίας αφαιρείται η μείζον σαφηνής φλέβα καθώς και οι κίρσοειδώς διατεταμένοι παράπλευροι κλάδοι αυτής. Σε περίπτωση χειρουργικής θεραπείας η διάρκεια νοσηλείας είναι ένα 24/ωρο, το αποτέλεσμα είναι άμεσο και οριστικό χωρίς καμιά άλλη παρενέργεια στη φυσιολογική φλεβική κυκλοφορία.

Τέλος, για την πρόληψη της πάθησης θα πρέπει να αποφεύγετε την πολύωρη ορθοστασία και την καθιστική ζωή και να εφαρμόζετε πρόγραμμα καθημερινού βαδίσματος. Αν χρειαστεί να μείνετε καθιστοί για μεγάλο χρονικό διάστημα, το περπάτημα λίγων λεπτών βοηθά. Ξεκουράζετε τα πόδια σας σε ανάρροπη θέση (Σ.Σ.: αντίθετη θέση,σηκωμένα), πάνω από το επίπεδο της καρδιάς, οποτεδήποτε αυτό είναι δυνατό. Μη φοράτε στενά και σφικτά ρούχα ή παπούτσια. Αποφεύγετε την παχυσαρκία. Αποφεύγετε την έκθεση των ποδιών σας στον ήλιο ή άλλες πηγές θερμότητας. Ακολουθείτε τις οδηγίες του ιατρού σας για τη χρησιμοποίηση κατάλληλων συμπιεστικών καλτσών.-

*Ο Δρ. Γεώργιος Ι. Ελευθερίου είναι Καρδιτσιώτης, γιος του γνωστού Μικροβιολόγου Γιάννη Ελευθερίου. Από τον "ΠΡΩΙΝΟ ΤΥΠΟ"της Καρδίτσας

Από τη Λαογραφία

Επαγγέλματα που χάθηκαν Του Λάμπρου Γριβέλλα

Σε παλαιότερες εποχές, κυρίως πριν από το Β' παγκόσμιο πόλεμο, τα χωριά μας, με μεγάλο ανθρώπινο δυναμικό, αποτελούσαν το καθένα και μια μικρή κλειστή κοινωνία. Δεδομένου ότι τα μέσα συγκοινωνίας και επικοινωνίας ήταν πολύ περιορισμένα, οι μικρές αυτές κοινωνίες προσπαθούσαν να είναι αυτάρκεις σε υπηρεσίες και επαγγέλματα, για να εξυπηρετούνται όλες οι ανάγκες των κατοίκων. Συνήθως οι κάτοικοι των μικρότερων χωριών, όταν από τον τόπο τους έλλειπε ένα επάγγελμα, τότε κατάφευγαν στο κεφαλοχώρι της περιοχής.

Στο Ζωγλόπι, κεφαλοχώρι και πρωτεύουσα του Δήμου Ιτάμου, υπήρξαν, κατά καιρούς, τα περισσότερα από τα επαγγέλματα της ελληνικής υπαίθρου. Οι επαγγελματίες εκείνοι ήταν στην πλειονότητά τους ντόπιοι, υπήρχαν όμως και πλανόδιοι που προσέρχονταν κατά εποχή, ανάλογα με το επάγγελμα που ασκούσαν. Τα περισσότερα από τα επαγγέλματα εκείνα χάθηκαν με τον καιρό και οι επαγγελματίες λησμονήθηκαν. Ας προσπαθήσουμε να ...νεκραναστήσουμε, όσους συγκράτησε η μνήμη, για να ξαναθυμηθούν οι παλαιότεροι και να μαθαίνουν οι νεότεροι.

Μόνιμοι επαγγελματίες

1. Σιδεράδες (γύφτοι)

Στο Ζωγλόπι επί πολλές δεκαετίες, σχεδόν από την αρχή του 20ου αιώνα, ήταν εγκατεστημένοι σιδεράδες ή σιδηρουργοί, κατά το λογιότερο. Το παραδοσιακό σιδεράδικο στεγαζόταν συνήθως σε παλιό οίκημα, χωρίς ταβάνι. Τα συνηθισμένα εργαλεία του σιδερά ήταν το σφυρί και το αμόνι, ο φούρνος, η φουσούνα και διάφορες τανάλιες για να πιάνει το πυρωμένο σίδερο. Το κάρβουνο που χρησιμοποιούσε στη φωτιά το προμηθευόταν από ντόπιους, οι οποίοι το κατασκεύαζαν στους καστανεώνες του Παλιοζωγλοπιού από ξερές πεσμένες καστανιές. Αυτά τα κάρβουνα χρησιμοποιούνταν μόνο από τους σιδεράδες και τα έλεγαν "γυφτοκάρ'να". Οι καπνοί που ανάδιδε το μισοκαμένο κάρβουνο έκανε κατάμαυρο και το εργαστήρι και το σιδερά, γι' αυτό οι ντόπιοι τον έλεγαν "γύφτο" και μ' αυτό το όνομα έμεινε στην ιστορία. Στο Ζωγλόπι ο σιδεράς κατασκεύαζε εργαλεία της καθημερινής χρήσης, όπως τσαπιά, κλαδευτήρια, σκαπάνια, παράξυνε τα στομωμένα υνιά και επισκεύαζε και τρόχιζε τα φθαρμένα εργαλεία.

Είναι γνωστή στους παλαιότερους η ιστορία του σιδερά **Γιάννη Πανάτσα** που δολοφονήθηκε με άγριο τρόπο από το γιο του και την ερωμένη του, το 1911, επειδή ο πρώτος αντιδρούσε στο γάμο τους (Ζ.Χ., φύλλο 77). Μετά από εκείνον εγκαταστάθηκε στο χωριό ο σιδεράς **Κώστας Καμπύλης**. Ο Καμπύλης είχε κάτω από το σαγόνι δυο μακριές κρεατοελιές, που κρέμονταν σαν σκουλαρίκια και του κόλλησαν το παρατσούκλι "σκλαρ'κάτος". Αργότερα ο Καμπύλης μετεγκαταστάθηκε στην Καρδίτσα και στο εργαστήρι του εξυπηρετούνταν όλοι οι Ζωγλοπίτες, τους οποίους γνώριζε με τα μικρά τους ονόματα. Στα γεράματά του, τον γνώρισα σε ένα ταβερνάκι και μου έλεγε ιστορίες από τη ζωή του στο Ζωγλόπι. Μου δώρισε και μια τσάπα ζωγλοπίτικη, για ενθύμιο, την οποία διατηρώ (εικόνα). Τους δύο πρώτους διαδέχτηκε, μετά τον πόλεμο ο **Κωσταντής Τσιμάκης** και ο γιος του **Μήτρος**, που είχαν εγκαταστήσει το εργαστήρι τους στο "Χάνι".

Ζωγλοπίτικη τσάπα.

2. Ευλοκόποι και πριονάδες

Το Ζωγλόπι είναι το χωριό με τα περισσότερα και μεγαλύτερα δάση, που παρήγαν άφθονη ξυλεία ελάτης, καστανιάς και δρυός. Φυσικό και επόμενο ήταν, όλοι οι κάτοικοι, πλην ελαχίστων εξαιρέσεων, να ασχολούνται και με την ξύλευση, κυρίως με τα καυσόξυλα, τα οποία μετέφεραν με τα ζώα τους και πουλούσαν στην αγορά για να προμηθεύονται τα απαραίτητα. Πολλοί ήταν επίσης και εκείνοι που ασχολούνταν με την κοπή και επεξεργασία οικοδομήσιμης ξυλείας και λιγότεροι οι πριονά-

το τόπο μας

δες. Για κάθε είδους ξυλουργική εργασία χρησιμοποιούνταν και το κατάλληλο εργαλείο. Τα μεγάλα δένδρα κόβονταν με την "κόφτρα". Η κόφτρα ήταν ένα πλατύστομο πριόνι, ως 1,5 μέτρα μήκους που το χειρίζονταν δύο πριονάδες. Για το πελέκημα οικοδομήσιμης ξυλείας χρησιμοποιούνταν η "λιάτα", ένα βαρύ και πλατύστομο τσεκούρι. Γνωστοί πριονάδες που εργάζονταν μέχρι και τη δεκαετία του 1960 ήταν οι αδελφοί **Φώτης** και **Βασίλης Δήμου**, οι αδελφοί **Κώστας** και **Μήτρος Ντίνου** κ.ά.. Ήταν μια πολύ κοπιαστική εργασία που γινόταν εξολοκλήρου με το χέρι και χρειαζόταν τέχνη, υπομονή και μεγάλη αντοχή. Δυστυχώς δεν βρέθηκε κάποια σχετική φωτογραφία.

3. Μυλωνάδες

Πολλά άρθρα έχουν γραφεί για τους νερόμυλους και τους μυλωνάδες του Ζωγλοπιού. Το επάγγελμα του μυλωνά, όπως αυτό ασκούσαν στο Ζωγλόπι, ήταν επίπονο και ανθυγιεινό, αλλά προσοδοφόρο, γιατί ο μυλωνάς είχε εξασφαλισμένο το ψωμί της οικογένειας από το "ξάι" που έπαιρνε, αντί για χρήματα. Τους χειμερινούς μήνες που εργάζονταν εντατικά οι μύλοι του Ζωγλοπιού, οι κατεβασίες κατέστρεφαν συχνά τη "δέση" και το αυλάκι και ο μυλωνάς ξυπόλητος παιδευόταν μέσα στο παγωμένο νερό να τα επιδιορθώσει, εξ ου και η παροιμία: "Όλοι κλαίν τον πόνο τους κι ο μυλωνάς τ' αυλάκι".

Οι μύλοι που γνωρίσαμε εμείς μετά τη δεκαετία του 1940 ήταν: του **Καραντάκη**, του **Καραγιάννη** και του **Ρεντίνα**, ενώ παλαιότερα υπήρχαν και άλλοι που εγκαταλείφθηκαν και καταστράφηκαν. Γνωστοί μυλωνάδες στον πρώτο μύλο ήταν ο **Γιώργος Ζάχος**, και ο **Βάιος Θεάκος** το δεύτερο ο **Χρήστος Καραγιάννης** και **Γιώργος Καραγιώργος** και στον τρίτο ο **Βαγγέλης Κωστάκος**, ο **Κώστας Ρεντίνας**, η **Τσιβή Ζαχαρή (Ζαχαροβασιλαινά)**, και οι **Βασίλης** και **Μήτρος Κωστάκος** στο μύλο του Κωστάκου. Ο τελευταίος καταστράφηκε πριν από τον πόλεμο.

Ευχής έργο θα ήταν, αν μπορούσαμε να ξανασυστήσουμε έναν από τους κατεστραμμένους μύλους, ως σημείο αναφοράς στο παλιό Ζωγλόπι και μουσειακό- τουριστικό αξιοθέατο.

Ερειπωμένος νερόμυλος.

4. Τα μαντάνια

Δύο ήταν τα γνωστά μαντάνια στη Ραχούλα: Το "μαντάνι του **Βησοάρη**" και το "μαντάνι του **Βλάχου**".

Το "μαντάνι του **Βησοάρη**" με την περίφημη ντριστελά (νεροτριβή) βρισκόταν δύο χιλιόμετρα πάνω από τα τελευταία σπίτια του χωριού, μέσα στο ποτάμι. Ήταν ιδιοκτησία του Βησοάρη Ντίνου που το κληρονόμησε από τον πατέρα του Μητρο, βλάχο από τα χωριά του Ασπροπόταμου. Όταν ο Βησοάρης γέρασε το μαντάνι περιήλθε στους γιους του Κώστα και Μήτρο. Σήμερα κείται σε σωρούς ερειπίων.

Το "μαντάνι του **Βλάχου**" βρισκόταν κοντά στη βρύση Βουλωμένη, δίπλα στο δημόσιο δρόμο και ήταν ιδιοκτησία του Ζάχου, επίσης βλάχου από τη Δέση Τρικάλων. Το τελευταίο λειτουργούσε μόνο τους χειμερινούς μήνες που υπήρχε νερό στο αυλάκι. Το οίκημα κατεδαφίστηκε περί το 1950.

5. Ευλογύπτες

Πολλοί ήταν οι Ραχουλιώτες που είτε κατά κύριο επάγγελμα είτε ερασιτεχνικά ασχολούνταν με την ξυλοτεχνία. Η έλλειψη γόνιμης γης για καλλιέργεια και η ανάγκη να ασχολούνται με κάτι τις ατέλειωτες ώρες που φύλαγαν τα γίδια, αλλά και η αφθονία κάθε είδους ξύλου για διάφορες μικροκατασκευές τους έστρεψε προς την ξυλοτεχνία. Κατασκεύαζαν σκαφίδες για ζύμωμα και για πλύσιμο, πλαστήρια για πίτες, καρδάρες, βουτσέλες, κλειδοπίνακα, κουτάλες, περίτεχνες γκλίτσες και άλλα μικροαντικείμενα. Ερασιτεχνικά, ασχολούνταν με την ξυλοτεχνία όλοι σχεδόν οι κτηνοτρόφοι του χωριού. Υπήρχαν όμως και εκείνοι που αποζούσαν από αυτή την τέχνη. Γνωστοί ξυλοτεχνίτες ήταν οι Μπελαίοι, οι Γκορτσαίοι, οι Κελεπουραίοι και άλλοι και πιο γνωστός στο θεσσαλικό κοινό ο Νίκος Γκορτσάς.

Συνεχίζεται στο επόμενο φύλλο με: τοαγγάρης, τενεκετζής, μπαρμπέρης, ράφτης, κεραμάρης, βαρελάς, ξυλουργός, χτίστης, μπακάλης, πρακτικός γιατρός, σαμαράς, αλμπάνης, καλαθοποιός και αγγειοπλάστης.

Ελλάδα και Κοινή Αγορά

Πώς αποφεύχθηκε η επιβολή προενταξιακής φάσης.

Δεν την απέφυγε η Ισπανία και η Πορτογαλία

Συνέχεια από τη σελ. 1

μηχανισμοί της ΚΑΠ, υπέβαλαν εμπεριστατωμένη έκθεση με προτάσεις για τη λήψη των αναγκών για τη χώρα μας θεσμικών και οργανωτικών μέτρων.

Όσον αφορά την τεχνική υποδομή για την εφαρμογή των μηχανισμών της ΚΑΠ, η μελέτη σχετικών κανονισμών οδήγησε στον προσδιορισμό των αναγκών συμπληρωματικών έργων που είναι κυρίως οι αποθηκευτικοί και ψυκτικοί χώροι για τη διενέργεια των παρεμβάσεων, τα συσκευαστήρια, τα σφαγεία, οι ιχθυόσκαλες κλπ.. Τα έργα αυτά εντάχθηκαν σε μια μελέτη πλαίσιο. Έγινε μια πρώτη εκτίμηση του κόστους των έργων, καθορίστηκαν οι προτεραιότητες και η γεωγραφική κατανομή.

Με βάση τη μελέτη πλαίσιο εντάχθηκαν, με πρότασή μου και με επείγουσα διαδικασία όλα τα αναγκαία έργα υποδομής για την εφαρμογή των μηχανισμών της ΚΑΠ στον προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) του 1978.

Ολόκληρο το Σεπτέμβριο του 1978 είχαμε εντατικές διαπραγματεύσεις για το γεωργικό τομέα. Αναπτύξαμε προφορικά τα μέτρα που είχαμε ξεκινήσει εγκαίρως, ώστε να είμαστε έτοιμοι για την εφαρμογή των μηχανισμών της ΚΑΠ από το 1981. Οι κοινοτικοί αρμόδιοι δεν φαινόταν να πείθονται ή δεν ήθελαν να πεισθούν από τις προφορικές μας διαβεβαιώσεις. Μου έδιναν την εντύπωση ότι αυτά που τους έλεγα τους προκαλούσαν δυσφορία. Ήταν σαφές ότι είχαν αποφασίσει την εφαρμογή της προενταξιακής φάσης. Έπρεπε λοιπόν να ενεργήσουμε διαφορετικά. Είπα στους συνεργάτες μου ότι αυτά που λέγαμε και δεν ήθελαν να ακούσουν έπρεπε να τα παραδώσουμε γραπτά, οπότε θα ήταν υποχρεωμένοι να τα διαβάσουν.

Εδώ πρέπει να κάμω μια παρένθεση για να σημειώσω ότι εκείνον τον "μαύρο Σεπτέμβρη" η διαπραγμάτευση ήταν εντατική και διαρκούσε από το πρωί μέχρι αργά το βράδυ. Είχαμε απέναντί μας μια αξιόλογη αλλά σκληρή κοινοτική αντιπροσωπεία με επικεφαλής τον ευφυέστατο εβραϊκής καταγωγής Ιταλό Φράνκο Μιλάνο (Franco Milano). Κάθε βράδυ αφήνοντας το μέγαρο της Κομισιόν πηγαίναμε κατ' ευθείαν στο κτήριο της Μόνιμης Ελληνικής Αντιπροσωπείας (ΜΕΑ) για την ανασκόπηση των διαμειφθέντων της ημέρας και για την προετοιμασία της επομένης. Πρόβλημα είχαμε με τον κλιματισμό του κτηρίου που σταματούσε να λειτουργεί από τις 8 μ.μ.. Τα παράθυρα ήταν ερμητικά κλειστά και δεν μπορούσαμε να τα ανοίξουμε, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται ασφυκτικές καταστάσεις. Ύστερα από επίμονες προσπάθειες, ο διαχειριστής του κτηρίου δέχτηκε να

παρατείνει τη λειτουργία του κλιματισμού ως τα μεσάνυχτα. Το πρόβλημα εξακολουθούσε όμως να υπάρχει διότι, συχνά, ήταν αναγκαία η παραμονή μας στο κτήριο και πέραν του μεσονυκτίου. Τότε, βγαίναμε εκ περιτροπής έξω να αναπνεύσουμε και επιστρέφαμε! Η σύναξη, λοιπόν, γραπτού υπομνήματος στα γαλλικά έπρεπε να γίνει επειγόντως τα βράδια στα ΜΕΑ. Συγκρότησα μια τετραμελή ομάδα γαλλομαθών εμπειρών στελεχών, που ολοκλήρωσαν σε πολύ σύντομο χρόνο το Υπόμνημα. Παράλληλα, ζήτησα από το Υπουργείο Συντονισμού και μου έστειλαν αμέσως τη Συλλογική Απόφαση Έργων (ΣΑΕ), η οποία περιλάμβανε τα τεχνικά έργα υποδομής για την εφαρμογή των μηχανισμών της ΚΑΠ.

Ένα βράδυ, πολύ αργά, πέρασε να μας δει ο αείμνηστος υπουργός μας **Γιάννης Μπούτος** μαζί με το **Γεώργιο Κοντογιώργη**. Με το συνηθισμένο "οργίλο" ύφος του, μου είπε: Ξέρω ότι φέρεσαι σαδιστικά προς τους άρρενες συνεργάτες σου και τους βάζεις να εργάζονται τέτοια ώρα, βλέπω όμως πως την ίδια σαδιστική διάθεση δείχνεις και προς τις κυρίες (συμμετείχε στην ομάδα και μια Ελληνογαλίδα). Εξήγησα τους λόγους της "σαδιστικής" μου συμπεριφοράς στους δυο υπουργούς και, αμφότεροι, αποσύρθηκαν μειδώντας με φανερή ικανοποίηση. Όταν πήγα να παραδώσω το Υπόμνημα με την ΣΑΕ του Υπουργείου Συντονισμού, ο Μιλάνο το παρέλαβε ανόρεχτα με ένα ψυχρό ευχαριστώ. Όταν δε του ζήτησα να υπογράψει ένα πρωτόκολλο παράδοσης και παραλαβής, έδειξε φανερά ενοχλημένος αλλά, φυσικά, το υπέγραψε. Για να είμαι όμως σίγουρος ότι δεν θα το βάλει στο Αρχείο, φρόντισα να παραδοθεί αντίγραφο στον αρμόδιο για τη διεύρυνση Επίτροπο Λορέντζο Νατάλι (Lorentzo Natali).

Η Συλλογική Απόφαση Έργων (ΣΑΕ) του Υπουργείου Συντονισμού ήταν στα ελληνικά. Δεν υπήρχε πρόβλημα διότι ο Μιλάνο είχε μαζί του κάποιον Φραγκολεβαντίνο από τη Σμύρνη, ο οποίος μιλούσε θαυμάσια ελληνικά. Ο πονηρός αυτός τύπος προσπαθούσε να μας πλησιάσει και να μας πουλήσει εκδούλευση. Μου είπε, λοιπόν, "εμπιστευτικά" ότι δεν θα έπρεπε να ελπίζουμε για την απόφαση της προενταξιακής φάσης γιατί αυτή ήταν προαποφασισμένη από πλευράς Μιλάνο. "Το Υπόμνημα θα πάει στο Αρχείο", πρόσθεσε. Φυσικά, δεν του μίλησα για την κοινοποίηση στον Επίτροπο Νατάλι, πράγμα που αποτελούσε εγγύηση ότι το Υπόμνημα δεν μπορούσε να αγνοηθεί.

Λίγο αργότερα, οι αρμόδιοι επίτροποι Νατάλι για τη διεύρυνση της ΕΟΚ και Γκούντελαχ (Gundelach) για τη γεωργία, ανακοίνωσαν ότι δεν ήταν

αναγκαία για την Ελλάδα η εφαρμογή της προενταξιακής φάσης για την εφαρμογή της ΚΑΠ, προς μεγάλη έκπληξη του "φίλου" μας Φραγκολεβαντίνου. Την επιβολή αυτής της προενταξιακής φάσης δεν απέφυγαν η Ισπανία και η Πορτογαλία και υπέστησαν τις σοβαρές σχετικές συνέπειες για 4 χρόνια η Ισπανία και για 5 η Πορτογαλία. Δεν γνωρίζουμε το επίπεδο της προετοιμασίας των δύο ιβηρικών χωρών. Μπορεί να ήταν ισοδύναμο με εκείνο της Ελλάδας ή και ανώτερο. Στην περίπτωση αυτή η Ελλάδα υπερέτρησε σε διαπραγματευτική ικανότητα. Γεγονός πάντως παραμένει ότι οι δύο ιβηρικές χώρες υπέστησαν τις συνέπειες της πρώτης φάσης η οποία χαρακτηρίζεται από:

- μη πλήρη εφαρμογή της ΚΑΠ και επιβράδυνση του εθνικού τους προϋπολογισμού για σοβαρούς κλάδους της γεωργικής παραγωγής.

- μεταχείριση περίπου τρίτης χώρας όσον αφορά τα κυριότερα προϊόντα κατά την εισαγωγή τους στην Κοινότητα των 10.

Προς τα τέλη του 1982 βρέθηκε συνάδελφος με ομοιόβαθμους του Μιλάνο στις Διεθνείς Υποθέσεις της Γεωργίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις Βρυξέλλες. Ο Μιλάνο είχε την ευθύνη των διαπραγματεύσεων για τη διεύρυνση προς Ισπανία-Πορτογαλία. Ο γράφων είχε την ευθύνη των διαπραγματεύσεων για τις 12 τρίτες μεσογειακές χώρες στα πλαίσια της Μεσογειακής Πολιτικής της ΕΟΚ και με τις χώρες της συνθήκης LOME (Αφρική, Καραϊβική, Ειρηνικός). Στην πρώτη σύσκεψη που έλαβα μέρος υπό τον ευπατρίδη Γερμανό Φον Βερσούερ (Von Verschuer), ο Μιλάνο παρουσίασε τα θέματα των διαπραγματεύσεων με Ισπανία-Πορτογαλία. Πρότεινε με έμφαση ότι έπρεπε να επιμείνουμε στην επιβολή προενταξιακής φάσης για τις δυο ιβηρικές χώρες. Και πρόσθεσε: "Να μην πάθουμε αυτό που πάθαμε με την Ελλάδα όταν, την τελευταία στιγμή ο κ. Ζαχαρόπουλος μας παρουσίασε ένα Υπόμνημα με πειστικά, είναι αλήθεια, επιχειρήματα και δεν επιβάλαμε αυτή τη φάση". Ο Φον Βερσούερ, εν μέσω γενικής θυμωδίας των παρισταμένων, είπε στον Μιλάνο: "Πρόσεξε να μη σου τη φέρουν οι Ισπανοπορτογάλοι, όπως σου την έφερε ο Ζαχαρόπουλος". Αργότερα, μετά το 1986, όταν η Ισπανία ήταν πλέον πλήρης μέλος, υπήρξα μάρτυρας της οργής των Ισπανών, όταν διαπίστωσαν ότι προϊόντα τρίτων χωρών, όπως του Μαρόκου, είχαν ευνοϊκότερη μεταχείριση από τα δικά τους στην ΕΟΚ, όσο διαρκούσε η περίφημη προενταξιακή φάση, πέραν του γεγονότος ότι, για μεγάλο μέρος της παραγωγής τους, η χρηματοδότηση της στήριξής τους γινόταν από τον εθνικό τους και όχι από τον κοινοτικό προϋπολογισμό.-

*Ο Άγγελος Ζαχαρόπουλος κατάγεται από τη γειτονική μας Καστανιά και είναι τακτικός αρθρογράφος και συνδρομητής των "Ζ.Χ.", τόσο αυτός όσο και ο γιος του Κώστας, διαπρεπής δικηγόρος της Αθήνας.

Αρχαία Ελληνικά ανέκδοτα

Τα αρχαία ελληνικά ανέκδοτα είναι πνευματώδη και διδακτικά. Μας χαρίζουν το γέλιο αλλά εκφράζουν και το αρχαίο ελληνικό πνεύμα στην πιο χαριτωμένη μορφή του.

Είπε κάποιος στον Αρίστιππο ότι η Λαΐδα δεν τον αγαπά, αλλά προσποιείται ότι τον αγαπά. Ο Αρίστιππος απάντησε:

"Ούτε το κρασί ή το ψάρι με αγαπούν, εγώ όμως τα απολαμβάνω".

Επαινούσαν μερικοί μπροστά στον Άγνη τους Ηλείους, γιατί ήταν πολύ δίκαιοι κριτές στους Ολυμπιακούς αγώνες. Ο Άγνης ρώτησε με απορία:

- Και είναι τόσο σπουδαίο το ότι οι Ηλείοι μια φορά στα τέσσερα χρόνια γίνονται δίκαιοι;

Ένας πατέρας ζήτησε από τον Αρίστιππο να διδάξει τον γιο του. Ο φιλόσοφος ζήτησε αμοιβή 500 δραχμές. Ο πατέρας θεώρησε υπερβολικό το ποσό.

- "Με τόσα χρήματα", είπε, "θα μπορούσα να αγοράσω ένα ζώο".

- "Αγόρασε", είπε ο Αρίστιππος, "κι έτσι θα έχεις δύο".

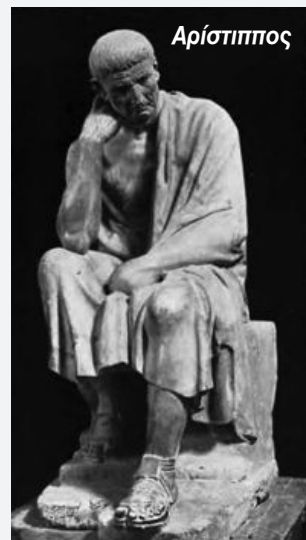
Παρακινούσαν τον Φίλιππο τον Μακεδόνα να εξορίσει κάποιον που τον κακολογούσε. Ο Φίλιππος απάντησε:

- Δεν είστε καλά!! Θέλετε να τον στείλω να με κατηγορεί και σ' άλλα μέρη;

Ένας φαλακρός έβριζε τον Διογένη. Ο φιλόσοφος γύρισε και του είπε:

"Δεν σου ανταποδίδω τις βρισιές, αλλά θα ήθελα να πω ένα "μπράβο" στις τρίχες σου, γιατί απαλλάχτηκαν από ένα κακορίζικο κεφάλι".

Πληροφορήθηκε ο Αριστοτέλης από κάποιον ότι μερικοί τον έβριζαν. Ο φιλόσοφος απάντησε: "Καθόλου δεν με νοιάζει. Όταν είμαι απών, δέχομαι ακόμα και να με μαστιγώνουν".

Αρίστιππος

Ανατρέχοντας στο βαθύ παρελθόν

του **Πέτρου Σερ.Παπαζαρκάδα***
Στρατηγού ε.α. - συγγραφέα-ποιητή

Πριν λίγες μέρες βρεθήκαμε μ' ένα συγχωριανό, φίλο και συνομήλικο. Ανάμεσα στ' άλλα, αναφερθήκαμε και κουβεντιάσαμε: - για τί άλλο; - για το χωριό και τα παλιά.

Με τη βοήθεια μιας κατάστασης - καταλόγου προσώπων, τύπου γενεαλογικού δέντρου- προσπαθήσαμε ν' αγγίξουμε το περιβάλλον του γενέθλιου τόπου μας, του χωριού μας, στ' αρχικά μας χρόνια. Με αρκετή δόση φαντασίας, αλλά και τη βοήθεια κάποιων φωτογραφιών, τείναμε το χέρι ακόμα και προς το απώτερο παρελθόν.

-Άντε, είπαμε, ας επιχειρήσουμε και πάλι μια ακόμα βουτιά στα παλιά, πιο βαθιά τούτη τη φορά.

Βέβαια, και μες απ' τις διηγήσεις Εκείνων που είχαμε γνωρίσει στα παιδικά μας χρόνια, αλλά και Εκείνων που ακολούθησαν, τολμήσαμε να τρυπώσουμε στην πυκνή ομίχλη, να την ψηλαφίσουμε και βυθομετρώντας την ν' αγγίξουμε το 1880. Αλλά όταν θελήσαμε ν' αναφερθούμε, μες απ' τα παραμύθια και τον θρύλο, στους γενάρχες μας, κατηγορίσαμε κατασuyκινημένοι προς το 1850, και δειλά-δειλά, κι ακόμα παραπέρα. Επιχειρήσαμε το ταξίδι στα βαθιά και θολά νερά του άφθαρτου περασμένου, σαν παιχνίδι χιονισμένων μικρών παιδιών. Νιώσαμε για τα καλά την αύρα της νοσταλγίας.

Τέτοιου είδους αναδρομές προσφέρουν στο φτασμένο άνθρωπο μια ασυνήθιστη γεύση δυνατοτήτων και εντοπισμού ιδιαιτεροτήτων της κάθε εποχής, που επεκτείνει το υφάδι του χτες μέσα στο σήμερα, καθώς αδιάκοπα και με όλο και ταχύτερο ρυθμό προχωρά στο αβέβαιο αύριο.

Εκείνο που δεν μπορούσαμε να συλλάβουμε εμείς στην εποχή μας, σ' όλες του τις πτυχές και διαστάσεις και που ασφαλώς και σε κάποιο βαθμό παραμελήσαμε με τη, λόγω της ηλικίας, λανθασμένη σύλληψη, προοπτική και εκτίμησή μας, καταφέρνει να ζει. Κι αν ακόμα η ζωηρή, πλέον, μνήμη μας υπερνικούνταν, τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, για τον δικό τους σκοπό, όλο και κάθε τόσο, επαναφέρουν κάποιες πτυχές του χτες κι αναφέρονται στις προηγούμενες γενιές κατά τρόπο ξεχωριστό που κάνει τους μεταγενέστερους να ζηλεύουν το νωρίτερα.

Ανατρέχοντας, λοιπόν, στο πιο βαθύ παρελθόν δημιουργούνται σ' όλους μας επιθυμίες που μάλλον θα πρέπει να οφείλονται στην ανάγκη τήρησης μα κα διαφύλαξης των άρρηκτων δεσμών τους με το ωραιοποιημένο άγνωστο των μικρών κοινωνιών και των ηρώων που το συνέθεταν.

Τα πιο όμορφα πράγματα - παραστάσεις του παρελθόντος αποτυπώνονται- τονίζονται κι αποδίδονται με νοσταλγία, σπρώχνοντάς μας στο να κοιτάμε και να ξανακοιτάμε προς τα πίσω. Κι όσο μεγαλώνουμε, όλο και πιο συχνά ανακαλύπτουμε και επαναφέρουμε στην επιφάνεια τις ξεχασμένες εικόνες.

Από μια άποψη μπορεί τούτο να' ναι και σωστό, αφού οι μεταγενέστεροι στη διαδρομή τους, όλο και πιο πολύ, διακρίνουν και κάποιες λειπομέρειες των μεγαλύτερών τους, που εκείνους τους σημάδεψαν, τους συγκίνησαν, τους έτερψαν και τους έκαναν να μεγαλουργήσουν στα χρόνια τους.

Εμπειρία ασφαλώς συναρπαστική για μια σωστή εκτίμηση χώρων και ανθρώπων στη γνωστή μας μικρή κοινωνία. Ανθρώπων που πρόφτασαν να κερδίσουν κάτι παραπάνω απ' τις αξίες της ζωής, και που, όσο μακριά κι αν στέκονται, εμπνέουν τον σεβασμό μας.

Γιατί η εμπειρία αυτή δε θέλει να αναφέρεται στα σημερινά μας χρόνια. Ή ζηλεύει τα πιο παλιά ωραιοποιημένα ή και ηρωοποιημένα απ' τον καιρό χρόνια (τα σφάλματα και η σκαρταδούρα απορρίπτονται κατά την

ανηφορική διαδρομή) ή θα επιθυμούσε να διατηρεί την ίδια μορφή, ανάστημα, ζέση και σβελτάδα, αλλά όμως με μια έκφραση - αντανάκλαση μιας κάποιας εσωτερικής κρυφής σκέψης του ..." να' χаме γεννηθεί λίγο πιο αργά".

Αλλά, όμως, πόσο πιο αργά;

Κάθε μέρα που περνάει αλλάζει τα δεδομένα κι έτσι ο χρόνος όλο και μετακινείται χωρίς τελειωμό. Πού, λοιπόν, η σοφία της εμπειρίας και πού η πραγματικότητα;

Ο κόσμος εξελίσσεται και μόνο τα υλικά και ελεγχόμενα εναποθηκεύονται για παραπέρα χρήση.

Ο κόσμος των αισθήσεων και αισθημάτων επαναστατούσε και τότε. Κι εξίσου εξακολουθεί να αναταράσσει τις ηλικίες σε βαθμό εξαρτώμενο απ' την ηλικία, την υγεία και την ιδιοσυγκρασία του καθένα.

Κι ανάλογα με τα ερεθίσματα που δέχεται, το άτομο αυτενεργεί, χωρίς τις πιο πολλές φορές να δέχεται την εμπειρία και τις συνακόλουθες συνέπειες.

Ο χρόνος, εντούτοις, συνδέει εκείνους που τολμούν να εισχωρήσουν στο περιβάλλον τους, τους δικαίωνει και τους αμείβει ανάλογα με τον βαθμό επαφής τους με τους κατά μια σπιθαμή μεγαλύτερους και τους κατά μια μικρότερους.

Ποιο το μέγεθος της σπιθαμής; Όσο προχωρούμε στην ηλικία, τόσο και το μέγεθος τούτο αυξάνει. Κι ασφαλώς με την προϋπόθεση της αμοιβαίας κατανόησης και της επιθυμητής και αβίαστης αμφίπλευρης προσέγγισης.

Απ' τη μια το αγκάλιασμα κι απ' την άλλη ο σεβασμός των χρόνων. Το πλησίασμα της ηλικίας που περνά την κρίση της αυτοδημιουργίας, την κρίση της οντότητας που επιθυμεί τον προσδιορισμό της.

Και τούτο τελειώνει στον ίδιο, περίπου, χρόνο για όλους. Ο κάθε άνθρωπος ακολουθεί το δικό του νήμα εξέλιξης. Και σαν τεντωμένο νήμα ταλαντεύεται, δυσκολεύεται και δυσκολεύει, και αργοπορεί.

Εκείνοι που καταφέρνουν να υπερνικήσουν τις όποιες δυσκολίες, και αυθόρμητα ή και με κάποιο ζόρι ανεβαίνουν ένα ή και δυο μικρά σκαλιά, θα σμιξουν με τους άλλους στην πίστα και στα σίγουρα θα ξεφαντώσουν.

Μύλοι θυμητικού

*Αποβραδής συνάντησα συγχωριανούς και φίλους.
Αντάμα "περπατήσαμε" τα παλιακά μας χρόνια,
με θερμή βάλαμε μπροστά θυμητικού τους μύλους
κι η μνήμη αποκάλυψε απόκρυφά της κλώνια.*

*Μες στις νυχτιάς τη σιγαλιά χυθήκαν ιστορίες
αναμερίσαν καταχνιές που δισταγμούς τονώνουν,
αγέρωχοι αναστεναγμοί γλυκάνανε πορείες,
που απ' το είναι τους αντλούν και ύφος ταπεινώνουν.*

*Ξεχάσαμε τ' απόβροχο. Παρόμοιες σκοτούρες
σκοντάφτουν πάν' σε σήματα χωρίς καμιά εξαίρεση.
Γευτήκαμε σαν νηστικοί των χρόνων τις φιγούρες
κι όλο και κάποιος πρόβαλε στο πέτο μια παραίνεση.*

*Ποιος είσ' εσύ και ποιος εγώ δεν έχει σημασία,
διαδρομή αυτόνομη προς άντληση μιας πείρας.
Αντάμα πορευόμαστε αυτή' ναι η ουσία,
το μέλλον μας προσβλέπουμε στο χρώμα της πορφύρας.*

**Ο Πέτρος Παπαζαρκάδας, κατάγεται από το πλησιόχωρο Καταφύγι και είναι τακτικός αρθρογράφος και συνδρομητής των "Ζ.Χ."*

Η ζωή στο χωριό τη δεκαετία του 1950

Γράφει ο
**Κώστας Γ.
Νάσκας**

Οι αναμνήσεις του παρελθόντος, όλες βρίσκονταν γραμμένες στο ημερολόγιο του μυαλού μου και ύστερα από 47 χρόνια στη ξενιτιά, πάλι ζωνάνεψαν.

Τον καιρό εκείνο η πλατεία της Ραχούλας ήταν πλαγιά με πολλά χαντάκια, γιατί όλα τα βρόχινα νερά της γύρω περιοχής περνούσαν από μέσα. Τότε ο Φώτης Ράπτης, που είχε ισόγειο μαγαζί στο βορειοανατολικό μέρος της πλατείας, αποφάσισε να το κάνει διώροφο με μικρά πλιθιά. Εκεί που παίζαμε χαρτιά μια καλοκαιρινή βραδιά, μας φώναξε και κανονίσαμε να του κόψουμε δεκαπέντε χιλιάδες πλιθιά. Ήμασταν πέντε άτομα, νέοι άνθρωποι και όλοι χρειάζομασταν δουλειά. Αφού είχαμε συμφωνήσει τα πάντα, όλα ήταν έτοιμα για τη δουλειά. Το άλλο πρωί, με τα εργαλεία μας: τσάπες και φτυάρια, αρχίσαμε να ισοπεδώνουμε την πλατεία, σαν τα τσακάλια. Χαράματα βρεθήκαμε στο κέντρο της πλατείας και ο κόσμος που περνούσε για τις δουλειές του απορούσε.

-Τι σκάβετε εκεί, τι ονειρευτήκατε, τι θα κάνετε;

Εμείς το κρατούσαμε μυστικό, ώσπου κάποτε φανερώθηκε...

Μουσκέυαμε το χώμα και με τον παραξυμμένο κασμά κάθε φορά κατεβαίναμε σαράντα πόντους βάθος. Αφού ρίχναμε και το άχυρο, ήθελε δούλεμα πολύ με τα γυμνά πόδια μας, που τα "ξύριζε" το αστράκι, γιατί είχε γυαλί. Όταν δουλευόταν τέλεια, μεταφερόταν με τη καζιάκα στο καλούπι. Εκεί χρειαζόταν δουλειά, τέχνη και μεγάλη προσοχή. Αν το καλούπι είχε δώδεκα μικρά "ματάκια", χρειαζόνταν δύο άτομα για να βγούνε τα πλιθιάκια. Εκτός από το πάτημα της λάσπης για να πάρει φόρμα το πλιθί, ήθελε να πατηθεί ακόμα από πάνω και να γυαλιστεί. Ακόμα και ο πήχης που περνούσε και έκοβε τη λάσπη, έπρεπε να είναι ίσιος και ελαφρός για να το κόβει όμορφα. Η καζιάκα στα μικρά πλιθιάκια περνούσε τις εκατόν είκοσι οκάδες. Αν δεν το λέγανε τα κότσια σου, δεν έπρεπε να ασχοληθείς μ' αυτή τη δουλειά, γι' αυτό σε όλη αυτή τη διαδικασία γινόταν συχνές αλλαγές, διαδοχικά. Αν κάποιος δεν μπορούσε να σηκώσει τέτοιο βάρος, τοποθετούνταν σε άλλη δουλειά.

Ο χώρος της πλατείας ήταν πολύ μικρός για να απλωθούν τα πλιθιά, ώσπου να τα ψήσει ο ήλιος, και κουβαλούσαμε τη λάσπη σε μεγάλη απόσταση, ως του Σουλιώτη το σπίτι και ως τα Μητραίκα. Τα πόδια μας από κάτω είχαν γίνει σαν του ελέφαντα, πονούσαμε, αλλά κανένας δεν σήκωνε παράπονα. Το μικρό μεροκάματο εκείνης της εποχής, δυστυχώς έβγαине με αίμα!

Κάναμε και άλλες δουλειές, μια από τις οποίες ήταν να κατασκευάζουμε λαθραία αργαλειούς και να τους μεταφέρουμε στον κάμπο για πούλημα. Τους αργαλειούς τους κάναμε από ξύλο καστανιάς, που συνήθως τις κόβαμε στον "χωριανό το ζάβατο". Ήταν μια δουλειά σκληρή, που ήθελε και πολλή τέχνη. Αφού κόβαμε την καστανιά, τα ξύλα έπρεπε να πριονιστούν και εκεί χρειαζόνταν δύο άτομα. Ακολουθούσε πλάνισμα, τρύπες με σκαρπέλο κλπ., ώστε ό αργαλειός να είναι έτοιμος για στήσιμο.

Οι αργαλειοί είχαν μεγάλη ζήτηση, γιατί εκείνον τον καιρό ο κόσμος ύφαινε πολλά και διάφορα για το νοικοκυριό του. Κάθε σπίτι που είχε κορίτσια της παντρειάς έπρεπε να ολοκληρώσει την προίκα του από ρούχα, ταγάρια, κουβέρτες και διάφορα στρωσίδια. Έκαναν ακόμα και τις περίφημες βελέντζες που μας προστάτευαν το χειμώνα από το κρύο και τώρα τις βάλαμε στο μουσείο! Έκαναν τις πολύχρωμες και μαλακές κουρελούδες, από παλιά ρούχα, υφάσματα και κουρέλια που συγκέντρωναν. Η κουρελού υφαίνονταν εύκολα στον αργαλειό, αρκεί να υπήρχαν καλά υλικά, γνώση και υπομονή. Η κουρελού στα χωριά εκείνη την εποχή αντικατέστησε την περίφημη ψάθα, που ο κόσμος αγόραζε από τα χωριά του καρδισιωτικού Βάλτου.

Τις αναμνήσεις εκείνης της εποχής, κατά την άποψή μου, έχουμε υποχρέωση να τις γράφουμε και να δημοσιεύονται για να διαβάζουν οι νεότεροι ότι η ζωή, ακόμα και στο κοντινό παρελθόν, δεν ήταν καθόλου εύκολη. Όμως, με υπομονή, σύνεση και πολλή δουλειά τη βελτιώσαμε.-

Η ΒΕΝΤΕΤΑ

Γράφει ο
Θωμάς Κίσας

Η εκκλησιά στον Αι Λιά σχόλασε. Ο παπάς βγήκε στο προαύλιο με τα άμφια για να «σηκώσει το ύψωμα». Λίγο παραπέρα ψήνονταν αρνιά και κοκορέτσια. Η μυρωδιά σου έσπαζε τη μύτη. Όσο φτωχός και αν ήσουνα κάτι θα αγόραζες. Όση ώρα οι προσκυνητές έτρωγαν, τα όργανα έπαιζαν τραγούδια της τάβλας. Αφού έφαγαν άρχισαν να παίζουν τσάμικα, καλαματιανά και κάθε είδους τραγούδια. Οι γέροι ξεκίνησαν το χορό, πιάστηκαν και νιοί και νιές.

Στο πανηγύρι ήταν ο Γιώργος με την γυναίκα του έγκυο στον τρίτο μήνα και το παιδί τους, ο μικρός Θανάσης. Λίγο παραπέρα ήταν η οικογένεια του Στέργιου. Ο Γιώργος μερακλής στο χορό σηκώθηκε και πήγε στα όργανα, έριξε χρήματα στο πανέρι και ζήτησε να του παίξουν το τραγούδι: «να' ταν τα νιάτα δυο φορές». Μετά απ' αυτόν πήγε ο Στέργιος κα; ζήτησε άλλο τραγούδι, έριξε <ή\$ στο πανέρι περισσότερα χρήματα, ήθελε όμως το δικό του τραγούδι να το παίξουν πριν από την παραγγελιά του Γιώργου. Ο Γιώργος το άκουσε αυτό και ζήτησε το λόγο. Αντάλλαξαν βαριές κουβέντες και σε λίγο ήρθαν στα χέρια. Δεν πρόλαβαν να τους χωρίσουν γιατί ο Στέργιος έβγαλε το μαχαίρι και «κάρφωσε» το Γιώργο τέσσερις φορές στην κοιλιακή χώρα. Ο κόσμος τα' χάσε. Έτρεξαν μα δεν πρόλαβαν το κακό. Έτρεξε και η Γιώργαινα με το παιδί. Το αίμα έτρεχε ποτάμι. Ο Γιώργος πριν ξεψυχήσει πήρε το Θανάση αγκαλιά και του είπε: «Να πάρεις το αίμα μου πίσω». Το πανηγύρι χάλασε. Την άλλη μέρα έγινε η κηδεία, ενώ η αστυνομία συνέλαβε το Στέργιο. Έγινε το δικαστήριο και έφαγε είκοσι χρόνια φυλακή.

Η Γιώργαινα κάθε πρωί έλεγε στο γιό της «μην ξεχάσεις την παραγγελιά του πατέρα σου». Γεννήθηκε και το δεύτερο παιδί και του έδωσαν το όνομα του αδικοχαμένου πατέρα του, Γιώργος. Ο Θανάσης μεγάλωσε. Απολύθηκε από στρατιώτης και δούλεψε στα χωράφια. Η μάνα μαγείρευε από βραδύς και το πρωί πήγε στην εκκλησία. Εκεί άκουσε ότι ο Στέργιος βγήκε από τη φυλακή και όπου να' ναι θα' ρθει στο χωριό. Η Γιώργαινα πήγε στο σπίτι και έστρωσε το τραπέζι. Έβαλε φαγητό σε τέσσερα πιάτα. «Μάνα περιμένουμε κανέναν»; «Ναι! Σήμερα θα έρθει ο πατέρας σας». Τα δυο αδέρφια αλληλοκοιτάχτηκαν.

«Θανάση, είπε η μάνα, ήρθε ο καιρός να κάμεις το χρέος σου. Σήμερα έρχεται ο Στέργιος. Πήγαινε, κάμε το καθήκον σου και έλα να φάμε». Ο Θανάσης πήγε στην άλλη κάμαρη, πήρε το γεμάτο περιστρόφο, έβαλε μερικές σφαίρες στην τσέπη του και πήγε στη στάση του λεωφορείου. Η ώρα ήταν λίγο περασμένη και ο κόσμος ήταν λιγοστός. Το λεωφορείο ήρθε, έκαμε στάση και κατέβηκαν 2-3 άτομα. «Βρε καλώς τον Στέργιο είπε κάποιος δικός του».

Ο Θανάσης πλησίασε και ρώτησε: «Εσύ είσαι ο Στέργιος»; «Ναι», είπε αυτός. Ήρθα να πάρω το αίμα του πατέρα μου πίσω, κι' ώπου να πάρουν χαμπάρι οι άλλοι τι συμβαίνει ο Θανάσης τον γάζωσε με πέντε σφαίρες τέσσερις στην κοιλιακή χώρα και μία στο κεφάλι. Γύρισε την πλάτη σ' αυτούς που μαζεύτηκαν γύρω από το Στέργιο και γέμισε το περιστρόφο για καλό και για κακό. Αφού είδε ότι κανένας δεν αντέδρασε (λες και το περίμεναν, γύρισε στο σπίτι του σαν να μη συνέβη τίποτα! Αφού έφαγε πήγε στο άλλο δωμάτιο και ετοίμασε τα πράγματα του. «Μάνα φεύγω για την Αθήνα είπε. θα στείλω γράμματα από άλλη πόλη για να μπερδεύεται η αστυνομία».

Ο μικρός αδελφός ο Γιώργος πήγε στην Αμερική στην διεύθυνση που είχε το γράμμα, αλλά κανένας δεν γνώριζε το όνομα αυτό. Γύρισε πίσω στο χωριό και έκαμαν μνημόσυνο στον Θανάση. Πέρασαν πολλά χρόνια και μια μέρα εμφανίστηκε στο χωριό ένα γεροντάκι με μια μικρή βαλίτσα στο χέρι. Χωρίς να πει σε κανέναν τίποτα, πήρε το δρόμο για το σπίτι του. Στην αυλή έπαιζαν 3-4 μικρά παιδιά.

- Εδώ είναι το σπίτι του Γιώργου; Τα παιδιά φοβήθηκαν και φώναξαν τη γιαγιά τους.

- Γιαγιά κάποιος ζητάει τον παππού. Η γιαγιά πετάχτηκε έξω.

- Ποιος είσαι εσύ; Τι τον θέλεις τον άντρα μου; Ο γέρος κάθισε στο σκαλοπάτι, έβγαλε το μαντήλι του και σκούπισε ένα δάκρυ.

- Εγώ είμαι ο Θανάσης είπε και τον πήραν τα κλάματα..

- Πού ήσουν τόσα χρόνια βρε Θανάση; Έψαξα όλη την Αμερική και δεν σε βρήκα, φώναξε ο Γιώργος από μέσα και πετάχτηκε έξω. Τα δυο αδέρφια αγκαλιάστηκαν και το δάκρυ έτρεχε κορόμηλο.

- Δεν μπόρεσα να κάμω τίποτα στη ζωή μου. Ήρθα να πεθάνω εδώ στον τόπο μου. Αν με θέλεις μένω αλλιώς δεν ξέρω τι θα κάνω.

- Εδώ θα μείνεις, του είπε ο Γιώργος, μαζί μας.

Ο Θανάσης στην Αμερική είχε σχέσεις με μια Αμερικάνα. Αυτή του έτρωγε τα χρήματα. Έτσι νόμιζε αυτός. Η Αμερικάνα: όμως τον αγαπούσε και όλες τους τις οικονομίες τις κατέθετε στην τράπεζα σε όνομο: του Θανάση χωρίς αυτός να ξέρει τίποτα. Την διεύθυνση την κράτησε από τότε που ο Θανάσης έστειλε το μοναδικό γράμμα στο σπίτι του. Η τράπεζα ειδοποίησε το Θανάση να περάσει από τον Διευθυντή γιο. μια σοβαρή υπόθεση. Πήγε. Έμαθε για τα χρήματα. Άνοιξε βιβλιάριο στο όνομα του Γιώργου και γύρισε στο χωριό. Την ώρα που έδινε το βιβλιάριο ζαλίστηκε, έπεσε καταγής και ξεψύχησε. Οι συγγενείς του Στέργιου έμαθαν ότι ήρθε ένα γεροντάκι στον Γιώργο αλλά δεν μπόρεσαν να μάθουν ποιος είναι. Όταν το έμαθαν ήταν πολύ αργά. Ο Θανάσης πέθανε και έτσι δεν συνεχίστηκε η βεντέτα.

Ένα βαρέλι 5.000 οκάδων στην αποθήκη του Βασίλη Καραγιάννη

Το χωριό μας στις αρχές του περασμένου αιώνα είχε μια ακμάζουσα αμπελουργία, η οποία απλώνονταν σε μια τεράστια έκταση αρχίζοντας από την Καρούτα και φθάνοντας μέχρι τον Παπαδάτο και Κουτσίλη.

Κατείχε την τέταρτη θέση στο νομό μας μετά το Μεσενικόλα, Μορφοβούνι (Βουνέσι), Μοσχάτο (Βλάσδο) και τα κατώγια των σπιτιών ήταν γεμάτα από βαρέλια και νταμιτζάνες, όπου φυλάγονταν ο πλούτος που έδινε το αμπέλι και δεν ήταν άλλος από τα εκλεκτά κρασιά και τα δυνατά τσίπουρα.

Η ανάπτυξη του χωριού μας οφείλονταν εν μέρει και στα άφθονα κρασιά, τα οποία έδιναν στους χωριανούς μας ένα αξιόλογο χρηματικό έσοδο.

Η ακμή φέρνει και την παρακμή. Ήρθε κάποτε η φυλλοξήρα και κατέστρεψε τα αμπέλια της χώρας μας και μαζί με αυτά και τα αμπέλια του χωριού μας. Τα πολλά βαρέλια τώρα ήταν άχρηστα και οι κάτοχοι αυτών τα κατέστρεψαν για να κερδίσουν χώρο και να μετατρέψουν τα κατώγια σε οικιστικούς χώρους. Βαρέλια και κάδες μικρές και μεγάλες παραδόθηκαν στη φωτιά και οι νταμιτζάνες χάθηκαν από προσώπου γης. Από τις πολλές εκατοντάδες βαρέλια που τα φρόντιζαν ντόπιοι βαρελάδες, σήμερα δεν έμεινε ούτε ένα για να θυμίζει στη νέα γενιά την παλιά ακμάζουσα αμπελοκαλλιέργεια των προγόνων της.

Δεν πρέπει να καταστραφεί

Υπήρχε τότε στην καλή εποχή της αμπελοκαλλιέργειας ένα κρασοβάρελο που ήταν γνωστό σε όλο το χωριό για τον μεγάλο του χώρο, την χωρητικότητά του, αφού έπαιρνε 5 χιλιάδες οκάδες κρασί. Για να γίνει αυτό το βαρέλι χρειάστηκε να εργασθεί ο βαρελάς ένα εξάμηνο οι δε δόγκες μεταφέρθηκαν από τον ζάβατο της Τούρλας. Το βαρέλι αυτό ήταν του Θανάση Καραγιάννη, ο οποίος ήταν ένας από τους μεγάλους αμπελοκαλλιεργητές του χωριού μας, με 30 περίπου στρέμματα αμπέλια. Δέκα στρέμματα είχε στο Κατσαρογιάννη. Το μεγάλο αυτό κρασοβάρελο ευτυχώς σώθηκε σε σχετικά καλή κατάσταση. Σήμερα βρίσκεται στην κατοχή του χωριανού μας Βασίλη Καραγιάννη.

Εδώ και χρόνια ο Κώστας Λενίτσας, κάτοχος οινοπωλείου επί της Κουμουνδούρου, ενδιαφέρθηκε να το αγοράσει αντί του ποσού των 30 χρυσών λιρών. Συναισθηματικοί λόγοι ματαίωσαν την πώληση.

Ο κάτοχος αυτού, Βασίλης Καραγιάννης, προσφέρεται να το διαθέσει, να το δωρίσει στο Μορφωτικό Σύλλογο και δι' αυτού στο χωριό με την προϋπόθεση να τοποθετηθεί σε κατάλληλη θέση για να θυμίζει την ακμή και την μεγάλη πρόοδο, που είχε η αμπελοκαλλιέργεια στο χωριό μας. Του το ζήτησαν να το αγοράσουν μεγάλες οινοποιητικές εταιρείες για φίρμα, αλλά ο κάτοχος αυτού εμμένει στην άποψη ότι το οινοβάρελο ανήκει στο χωριό και πρέπει να μείνει στο χωριό ως ενθύμιο για να θυμίζει στις επόμενες γενιές ένα κομμάτι της αγροτικής ιστορίας του χωριού μας.

Ένας μεγάλος Έλληνας Ιωάννης Καποδίστριας Οι Έλληνες τον δολοφονήσαμε, οι Ελβετοί τον τιμούν

Στις 21 Σεπτεμβρίου 2009, πραγματοποιήθηκαν στη Λωζάννη της Ελβετίας, τα αποκαλυπτήρια προτομής του Ιωάννη Καποδίστρια, παρουσία των Υπουργών Εξωτερικών της Ελβετίας Micheline Calmy-Rey και της Ρωσίας Sergey Lavrov, του Δημάρχου της Λωζάννης και του ελληνικής καταγωγής Προέδρου της τοπικής βουλής του καντονιού Vaud, πρωτεύουσα του οποίου είναι η Λωζάννη, Pascal Broulis.

Η ορειχάλκινη προτομή, που είναι έργο του Ρώσου γλύπτη Vladimir Surovtsev, τοποθετήθηκε στη Λωζάννη **"ως ένδειξη τιμής στον πρώτο Επίτιμο Δημότη της πόλης"**.

Επρόκειτο για μια πράξη που έγινε από κοινού από τη Ρωσία και την πόλη της Λωζάννης, τα δε αποκαλυπτήρια συνέπεσαν με την επίσημη επίσκεψη στην Ελβετία του Ρώσου Προέδρου Dmitri Medvedev.

Κατά την τελετή έγιναν αναφορές στη ελληνική καταγωγή του Καποδίστρια, το έργο και την προσφορά του στην Ελβετία και την μετέπειτα θητεία του ως πρώτου κυβερνήτη της Ελλάδας.

(Δεν αναφέρθηκε παρουσία κάποιου Έλληνα επισήμου, είτε από την Πρεσβεία μας στη Βέρνη είτε από το Προξενείο μας στη Γενεύη που απέχει λιγότερο από μια ώρα από τη Λωζάννη).

Γιατί τιμούν οι Ελβετοί τον Καποδίστρια; Ίσως δεν είναι ευρέως γνωστό ότι, στον Καποδίστρια οφείλεται η συγκρότηση και οργάνωση του σύγχρονου κράτους της Ελβετίας. Συγκεκριμένως, το 1813, υπηρετώντας ως διπλωμάτης στη Μόσχα, διορίστηκε από τον Τσάρο εκπρόσωπος της Ρωσίας στην Ελβετία, με σκοπό να συνεισφέρει στην απαλλαγή της από την επιρροή του Ναπολέοντα. Έπαιξε σημαντικό ρόλο στην ενότητα, την ανεξαρτησία και την ουδετερότητα της Ελβετίας και συνεισέφερε στο ελβετικό σύνταγμα, που προέβλεπε αυτόνομα κρατίδια (καντόνια) ως μέλη της ελβετικής ομοσπονδίας, με προσωπικά προσχέδια.

Συμμετείχε στο Συνέδριο της Βιέννης ως

μέλος της ρωσικής αντιπροσωπίας και αργότερα εκπρόσωπος της Ρωσίας στη Συνδιάσκεψη των Παρισίων το 1815, όπου πέτυχε την εξουδετέρωση της αυστριακής επιρροής και την διεθνή ουδετερότητα της Ελβετίας. Με την έναρξη της Ελληνικής Επανάστασης, ενώ ήταν Υπουργός Εξωτερικών του Τσάρου, υποχρεώθηκε να εγκαταλείψει το αξίωμά του το 1822 για να εγκατασταθεί στη Γενεύη της Ελβετίας, όπου έχαιρε υπόληψης για την προσφορά του. Εκεί παρέμεινε μέχρι το 1928 που ανέλαβε Κυβερνήτη του νεοσύστατου Ελληνικού Κράτους.

Αξιίζει να σημειώσουμε επιγραμματικά, ότι ο Καποδίστριας ανέπτυξε αξιόλογη ευρωπαϊκή πολιτική η οποία συνίσταται: στην ύφεση και τον σταδιακό αποπλισμό, την κατάργηση του δουλεμπορίου, την εξάλειψη της πειρατείας, την εδραίωση στο ευρωπαϊκό πολιτικό

σύστημα ουδέτερων πολιτειακών ομοσπονδιών, την κατάλυση των κλειστών ιμπεριαλιστικών συνασπισμών, τη δημόσια καταδίκη της αρχής των επεμβάσεων σε ξένες πολιτικές υπο

θέσεις, την καθιέρωση ενός υπερεθνικού οργανισμού με τη συμμετοχή όλων των κρατών χωρίς διακρίσεις, την υιοθέτηση του θεσμού της διαιτησίας ως μέσου επίλυσης των διεθνών διαφορών, την θέσπιση των συνταγματικών θεσμών και την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την βαθμιαία ανεξαρτητοποίηση των αποικιών.

Καταλαβαίνει κανείς πόσο μπροστά ήταν από την εποχή του και γιατί οι μεγάλοι της Ευρώπης φρόντισαν ώστε ο Τσάρος να τον απομακρύνει από θέση που κατείχε. Αλλά επίσης και τι έχασε η Ελλάδα δολοφονώντας τον.

Το παραπάνω άρθρο έγραψε ο Δρ Ιωάννης Παρίσης, υποστράτηγος ε.α. και το αναδημοσιεύουμε από το internet.

Τον δολοφονούν και μετά θάνατο

Αν διάβαζε κανείς μόνο τον τίτλο του παραπάνω δημοσιεύματος, θα έμενε με την εντύπωση ότι οι Ελβετοί τιμούν τον Καποδίστρια για τις καταθέσεις του στις Ελβετικές Τράπεζες! Εύλογη εξήγηση, αν κρίνουμε με τα σημερινά δεδομένα των συν-Ελλήνων. Ο συντάκτης του δημο

σιεύματος όμως εξηγεί ότι η τιμητική εκδήλωση οφείλεται στο ότι ο Καποδίστριας βοήθησε τους Ελβετούς να κάμουν ένα ανεξάρτητο κράτος, το ίδιο που προσπάθησε να κάμει και στην Ελλάδα και θα το έκανε, αν δεν τον δολοφονούσαν.

Παραθέτουμε ορισμένα αποσπάσματα από επιστολές του, που δείχνουν πώς εννοούσε ο ίδιος τον πολιτικό που έχει ως γνώμονα την προκοπή της πατρίδας του. Δυστυχώς, όσα συμβαίνουν στις μέρες μας, απολύτως αντίθετα με όσα εκείνος έπραττε, δείχνουν ότι ο Καποδίστριας στην Ελλάδα δολοφονείται και μετά θάνατο.

Για τη λιπή ζωή του

(Επιστολή του στη συγγραφέα Καρλότα Στορ, όταν τον ρώτησε για τη λιπή ζωή του)

"Σας φαίνεται, κυρία, ίσως παράδοξον, το ότι κατοικώ ενταύθα(σ' ένα φτωχικό κατάλυμα). Αλλά πρέπει να αναγνωρίσετε ότι, εφόσον κρούω τα θύρας των Δυνάμεων να ελεήσουν τους πεινώντας και σφαζομένους αδελφούς μου, δεν μου επιτρέπεται να δαπανώ, μαζί με τον υπηρέτην μου, περισσότερα των πέντε φράγκων ημερησίως"

Για τους πλούσιους Έλληνες

(Επιστολή στους Έλληνες της διασποράς)

"Άρτου και χρημάτων ανάγκην έχομεν. Εγώ εκ των λειψάνων της μικράς περιουσίας μου έδωκα ήδη. Κάμετε και σεις, κύριοι, παν ό,τι δύνασθε προς βοήθειάν μας..."

Για το παράδειγμα των ηγετών

(Προς τον πρίγκηπα Λεοπόλδο. Ο Λεοπόλδος προτάθηκε από τις Δυνάμεις για βασιλιάς της Ελλάδας, αλλά δεν δέχτηκε)

"...Οι Έλληνες σας αναμένουν εις την πρώτην αυτήν δοκιμασίαν. Αν εμφανισθείτε εις αυτούς ως αριστοκράτης, μη δυνάμενος να υπομένει την πενίαν και την απορίαν, αντί να επιβληθείτε εις αυτούς, θα στερήσετε τον εαυτόν σας του ασφαλεστέρου τρόπου επιδράσεως εις το πνεύμα των"

Στις κρίσιμες μέρες που περνάει η πατρίδα

επιβάλλεται να στρέφουμε τη σκέψη μας στους ακέραιους εκείνους πατριώτες, σαν τον Ιωάννη Καποδίστρια, γιατί πιστεύουμε πως ο τόπος μας δε στέρευε από τέτοιους Έλληνες.

- **Πάντων χρημάτων μέτρον άνθρωπος.**
Πρωταγόρας, 490-420 π.Χ., Σοφιστής
μτφρ: Για όλα τα πράγματα ο άνθρωπος είναι το μέτρο.
- **Πάντες άνθρωποι φύσει ορέγονται του ειδέναι.**
Αριστοτέλης, 384-322 π.Χ., Αρχαίος Έλληνας φιλόσοφος
Μτφρ: Όλοι οι άνθρωποι από τη φύση τους έχουν ροπή προς τη μάθηση.
- **Άνθρωπον ζητώ.**
Διογένης, 410-323 π.Χ., Κυνικός φιλόσοφος
μτφρ: Αναζητούσε τον πραγματικό άνθρωπο, γυρίζοντας με το λυχνάρι αναμμένο καταμεσήμερο στην αγορά.
- **Μένησο ότι άνθρωπος εί.**
Υπενθύμιση προς τον εαυτό του που επέβαλε ο Φίλιππος Β'
Μτφρ: Να θυμάσαι ότι είσαι άνθρωπος.

Αρχαία αποφθέγματα

- **Άνθρωπος: ο αναθρών ά όπωπε.**
Πλάτων, 427-347 π.Χ., Φιλόσοφος
μτφρ: Άνθρωπος: αυτός που αναλογίζεται και κρίνει όσα έχει δει.
- **Ός χαρίεν εστ' άνθρωπος αν άνθρωπος ή.**
Μένανδρος, 4ος αιών π.Χ., Αρχαίος Έλληνας ποιητής
μτφρ: Πόσο χαριτωμένος είναι ο άνθρωπος, όταν είναι πραγματικός άνθρωπος.
- **Τι εστιν ό μίαν έχων φωνήν τετράπουν και δίπουν και τρίπουν γίνεται;**
Το αίνιγμα της Σφίγγας
(Το έλυσε ο Οιδίποδας. Η απάντηση είναι φυσικά "ο άνθρωπος")

«ΖΩΓΛΟΠΙΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ»

Ακούμε - Κρίνουμε - Προτείνουμε

Επιστολή Διαμαρτυρίας κατοίκων Τ.Κ. Ραχούλας προς το Δήμο Καρδίτσας

Κοινοποίηση. Περιφερειακή Ενότητα Καρδίτσας Περιφέρειας Θεσσαλίας
Κύριοι

Μετά από αίτημα πολλών ετών έχει ολοκληρωθεί η ασφαλτόστρωση της οδού Ραχούλας-Παλιοζωγλοπίου, που συνδέει το χωριό με το θερινό συνοικισμό Παλιοζωγλόπι, το μνημείο Χαρ.Φλωράκη και τον Ίταμο.

Πλην όμως εδώ και πολύ καιρό παρατηρείται το φαινόμενο της κατολίσθησης σε τμήμα του ως άνω δρόμου και ειδικότερα στη θέση «βρύση Ζαχαρή», με πτώση ογκωδών βράχων, με αποτέλεσμα να υπάρχει άμεσος κίνδυνος πρόκλησης ατυχήματος σε οχήματα και πεζούς που διασχίζουν συχνά το δρόμο.

Απαιτείται επομένως η άμεση συντήρηση του τμήματος του δρόμου στην παραπάνω θέση με την τοποθέτηση διχτυών για τη συγκράτηση του πρανούς του δρόμου και τη αποφυγή αποκόλλησης βράχων.

Για τους παραπάνω λόγους και παρά τις συνεχείς οχλήσεις μας προς τους καθ' υλην αρμοδious

Παρακαλούμε όπως προβείτε άμεσα στη λήψη των απαιτούμενων μέτρων συντήρησης του δρόμου Ραχούλας-Παλιοζωγλοπίου στη θέση «βρύση Ζαχαρή», με την τοποθέτηση προστατευτικών διχτυών στο πρανές του δρόμου για την αποφυγή αποκόλλησης βράχων και την ασφαλή διέλευση πεζών και οχημάτων

Καρδίτσα 21.10.2012 Ακολουθούν υπογραφές

ΔΥΟ ΧΡΟΝΙΑ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΙΚΟΣ ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ ΣΤΟ ΑΠΟΛΥΤΟ ΜΗΔΕΝ

Πέρασαν δύο χρόνια από τότε που εφαρμόστηκε η διοικητική μεταρρύθμιση του Καλλικράτη στην τοπική αυτοδιοίκηση. Μία μεταρρύθμιση που οι άνθρωποι υποστηρικτές της έταξαν πολλά.

Στην πραγματικότητα βιώνουμε το απόλυτο μηδέν.

Με προχειρότητα και με άσκηση επί χάρτου, χωρίς να λάβουν υπ' όψιν τίποτα άλλο εκτός από την αριθμητική απαίτηση των εμπνευστών αυτού του νόμου για λιγότερους δήμους, προσάρτησαν τον Δήμο Ίταμου στον Δήμο Καρδίτσας. Προσάρτησαν έναν κατ' εξοχήν ορεινό Δήμο σε ένα πεδινό Δήμο, έναν αγροκτηνοτροφικό Δήμο σε ένα αστικό Δήμο. Προσπάθησαν να ομογενοποιήσουν τα προβλήματα και τις ανάγκες της Ραχούλας, της Νεραϊδας και του Καραπλεσιού με τα προβλήματα και τις ανάγκες του Προδρόμου και του Μακρυχωρίου. Αν είναι δυνατόν!

Δικαιούμεστε πλέον να ισχυριστούμε ότι όσοι είχαμε τις αντιρρήσεις μας σ' αυτό του είδους τη συνένωση, δύο χρόνια μετά τη λειτουργία του νέου Δήμου, έχουμε δικαιωθεί πλήρως.

Με τα παραπάνω γραφόμενα δεν θέλουμε να ασκήσουμε κριτική στον Δήμαρχο κ. Παπαλό για τα κακώς κείμενα στον Καλλικρατικό Δήμο Καρδίτσας, δεν είναι αυτός ο σκοπός μας.

Γνωρίζουμε τον αγώνα που δίνει ο ίδιος σε καθημερινή βάση για την εξεύρεση χρημάτων ώστε να ανταπεξέλθει στις οικονομικές υποχρεώσεις του καταχρεωμένου Δήμου. Ο Δήμος μας δεν μπορεί πλέον να ανταπεξέλθει ούτε στις στοιχειώδεις λειτουργικές του ανάγκες..

Κατά τη διάρκεια των δύο ετών η αλλαγή μίας καμένης λάμπας φωτισμού έχει γίνει γεγονός αξιοσημείωτο. Η επιούλωση μίας λακκούβας στο οδόστρωμα λόγος θριαμβολογίας.

Ο Καλλικρατικός Δήμος Καρδίτσας ο οποίος δημιουργήθηκε δήθεν για την εξοικονόμηση πόρων και την πληρέστερη λειτουργία των υπηρεσιών με την ανομοιογενή σύνθεσή του κατέρρευσε παταγωδώς.

Μεταφορά ελαφιών από την Πάρνηθα στον Ίταμο

Από τα Μ.Μ.Ε. πληροφορούμαστε ότι η Ειδική Γραμματεία Δασών σχεδιάζει τη μεταφορά 18 κόκκινων ελαφιών από τον Εθνικό Δρυμό της Πάρνηθας στην περιοχή Ίταμου, με το σκεπτικό ότι αυξήθηκε υπέρμετρα ο πληθυσμός τους στην Πάρνηθα και δημιουργείται πρόβλημα υπερβόσκησης.

Στο ίδιο δημοσίευμα αναφέρονται και οι ενστάσεις οικολογικών και άλλων οργανώσεων για τη σχεδιαζόμενη μεταφορά με το αιτιολογικό ότι στην περιοχή Ίταμου δεν υπάρχουν οι προϋποθέσεις που απαιτούνται για την ασφάλεια των ελαφιών, αφού μόνο το εποχιακό κυνήγι απαγορεύεται.

Εμείς βέβαια πολύ θα θέλαμε να έχουμε ελάφια στον τόπο μας και να τα καμαρώνουμε, αυτό όμως υποθέτουμε ότι συνεπάγεται και κάποιους περιορισμούς στη βόσκηση κοπαδιών, στην ξύλευση, στο κυνήγι κλπ., πράγματα που θα δυσκολέψουν κάποιους χωριανούς, αλλά και κατοίκους όμορων χωριών. Ελπίζουμε πάντως ότι πριν αποφασιστεί η οριστική εγκατάσταση των ελαφιών οι αρμόδιες Αρχές θα λάβουν υπόψη της όλα τα παραπάνω.

Η γέφυρα της Καμάρας

Πριν 3 χρόνια από την Νομαρχία Καρδίτσας είχε δημοπρατηθεί η διαπλάτυνση της γέφυρας στην Καμάρα. Σύμφωνα με πληροφορίες, ο εργολάβος πτώχευσε και το έργο έμεινε ημιτελές με αποτέλεσμα στη γέφυρα να έχει δημιουργηθεί ένα επικίνδυνο σημείο που εγκυμονεί κινδύνους. Οι εργασίες που υπολείπονται είναι επιχώσεις των πτερυγότοιχων. Τόσο η Περιφερειακή ενότητα Καρδίτσας όσο και ο Δήμος διαθέτουν μηχανήματα και θα μπορούσαν να ολοκληρώσουν τις εργασίες επιχώσης, γιατί αν περιμένουμε τον πτωχευμένο εργολάβο, χαιρέτα μας τον πλάτανο

Η ύδρευση του Παλιοζωγλοπίου

Πρόβλημα εντοπίστηκε στην υδροδότηση του Παλιοζωγλοπίου. Ο πρόεδρος του χωριού μάς πληροφόρησε ότι η παροχή σε νερό των πηγών στα Κραμπιά, από τις οποίες υδροδοτείται το Παλιοζωγλόπι, μειώθηκε αισθητά.

Φέτος η παροχή σε νερό όλων των άλλων πηγών της περιοχής μας ήταν αυξημένη σε σύγκριση με τις προηγούμενες χρονιές, λόγω του παρατεταμένου χρόνου του περασμένου χειμώνα και των πολλών χιονοπτώσεων που υπήρξαν. Άρα το φαινόμενο αυτό των πηγών στα Κραμπιά δεν είναι φυσιολογικό. Θα πρέπει το θέμα αυτό να εξετασθεί από ειδικούς και να εντοπισθούν οι λόγοι της μειωμένης παροχής των πηγών.

Τουλάχιστο πίνουμε καλό νερό

Ο Δήμος Καρδίτσας προέβη φέτος σε εξέταση της ποιότητας του νερού όλων των πηγών της περιοχής μας. Τα αποτελέσματα ήταν καλά. Η ποιότητα του νερού όλων των πηγών μας βρέθηκε πολύ καλή.

ΗΛΙΑΚΟΙ ΘΕΡΜΟΣΙΦΩΝΕΣ
MALTEZOS

ΘΕΡΜΟΠΟΜΠΟΙ
ZANKER Γερμανίας - EHT GROUP
ΒΕΗ Νορβηγίας
ΛΑΜΠΡΟΣ ΝΤΙΝΟΣ
ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ 29 - ΚΑΡΔΙΤΣΑ
Τηλ.: 24410-23952 Κιν.: 6977393399

Φαρμακείο
Αποστολία Α. Κατσιούλα
Τέρμα Ταυρωπαύ
(δίπλα στο Νοσοκομείο) - Καρδίτσα
Τηλ./fax: 24410 25689 - Κιν. 6949 720517

ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ - ΣΙΔΗΡΟΥ
ΘΕΡΜΟΜΟΝΩΤΙΚΑ

ΘΩΜΑΣ
ΜΠΑΚΑΤΣΙΑΣ
ΚΑΛΛΙΘΗΡΟ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ
ΤΗΛ.: 24410 81016, 81009
ΚΙΝ.: 6977665475, 6977600717